

GMINA KIJE

**STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

CZĘŚĆ A

**UWARUNKOWANIA I DIAGNOZA STANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XIV/115/12 Rady Gminy w Kijach z dnia 30 marca 2012r.
w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Kije.

Kije, 2012r.

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM:

Projektanci:

mgr inż. arch. Marian Kopliński (POIU Nr G-083/2002)

mgr inż. arch. Szymon Zabokrzecki (POIU Nr G-092/2002)

mgr inż. Maria Bohutyn

mgr inż. arch. Mateusz Chachulski

mgr inż. Sylwia Długosz

mgr inż. Piotr Gromelski (POIU Nr G-280/2011)

mgr inż. Adam Syczewski

mgr inż. Arkadiusz Świder

Opracowanie wykonano w:

INPLUS Sp. z o. o.

10-686 Olsztyn

ul. Wilczyńskiego 25E/216

biuro@inplus.pl

www.inplus.pl

Spis treści:

I.	WSTĘP	5
1.	Podstawa prawna	5
2.	Informacje merytoryczne	5
II.	Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego	6
1.	Ogólna charakterystyka gminy i położenie fizyczno-geograficzne	6
2.	Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego	8
2.1.	Położenie w strukturze fizjograficznej	8
2.2.	Geologia	8
2.3.	Gleby	11
2.4.	Rzeźba powierzchni	12
2.5.	Klimat	14
2.6.	Szata roślinna	21
2.7.	Fauna	23
2.8.	Obszary objęte prawną ochroną przyrody	24
2.8.1.	Parki krajobrazowe	24
2.8.2.	Obszary Chronionego Krajobrazu	26
2.8.3.	Obszary Natura 2000	27
2.8.4.	Pozostałe obiekty chronione	31
3.	Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych	31
3.1.	Kopaliny	31
3.2.	Wody podziemne	33
4.	Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych, w tym terenów górniczych	34
5.	Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów	35
6.	Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury współczesnej	37
6.1.	Rys historyczny	37
6.2.	Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków	40
6.3.	Obiekty wpisane do ewidencji zabytków	41
6.4.	Stanowiska archeologiczne w ramach AZP (Archeologiczne Zdjęcie Polski)	42
6.5.	Strefy ochrony konserwatorskiej	42
7.	Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców	43
7.1.	Demografia	43
7.1.1.	Stan ludności	43
7.1.2.	Ruch naturalny, migracje i przyrost rzeczywisty	46
7.1.3.	Struktura płci i wieku	50
7.2.	Strefa gospodarcza	54
7.2.1.	Bezrobotni	54
7.2.2.	Pracujący	55
7.3.	Strefa społeczna	56
7.3.1.	Mieszkalnictwo	56
7.3.2.	Oświata	57
7.3.2.1.	Przedszkola	57
7.3.2.2.	Szkoły podstawowe	57
7.3.2.3.	Szkoły gimnazjalne	58
7.3.2.4.	Szkoły średnie i ponadgimnazjalne	59
7.3.2.5.	Uczelnie wyższe	59
7.3.3.	Ochrona zdrowia	59
7.3.4.	Kultura	60
7.3.5.	Sport i rekreacja	61
8.	Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia, w tym wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej i występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	61
8.1.	Zagrożenia naturalne	61
8.2.	Zagrożenia antropogeniczne	62
9.	Uwarunkowania wynikające ze stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej	63
9.1.	Infrastruktura techniczna	63
9.1.1.	Zaopatrzenie w wodę	63

9.1.2. Kanalizacja sanitarna.....	64
9.1.3. Gospodarka odpadami.....	65
9.1.3. Elektroenergetyka.....	67
9.1.3.1. Elektroenergetyczna sieć przesyłowa.....	67
9.1.3.2. Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna.....	67
9.1.3.2. Energetyka wiatrowa.....	67
9.1.4. Gazyfikacja.....	68
9.1.5. Telekomunikacja.....	68
9.1.6. Zaopatrzenie w ciepło.....	68
9.2. Transport drogowy i kolejowy.....	69
9.2.1. Sieć drogowa.....	69
9.2.1.1. Droga krajowa.....	69
9.2.1.2. Droga wojewódzkie.....	69
9.2.1.3. Drogi powiatowe.....	70
9.2.1.4. Drogi publiczne gminne.....	71
9.2.2. Komunikacja kolejowa.....	73
9.2.2.1. Kolej szerokotorowa (LHS).....	73
9.2.2.2. Kolej normalnotorowa.....	74
9.2.2.3. Kolej wąskotorowa.....	74
10. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu.....	74
10.1. Struktura przestrzenna gminy.....	74
10.2. Bilans terenów.....	75
10.3. Sytuacja planistyczna.....	76
10.4. Uzbrojenie terenu.....	76
11. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.....	77
12. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.....	79
13. Uwarunkowania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	79
Spis tabel.....	81
Spis rysunków.....	82

I. WSTĘP

1. Podstawa prawna

Podstawę prawną opracowania stanowią:

- a) uchwała nr XXI/112/08 Rady Gminy w Kijach z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Kije”,
- b) ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.),
- c) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

2. Informacje merytoryczne.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kije zostało sporządzone w 2002 r. w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 15 z 1999 r., poz. 139 z późn. zm) i uchwalone uchwałą Nr III/20/02 Rady Gminy Kije z dnia 30 grudnia 2002 r.

Obecna zmiana studium sporządzona została w trybie obowiązującej od 11 lipca 2003r. ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. Nr 80, poz. 717 z późn. zmianami).

Zakres opracowania jest zgodny z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Opracowanie jest wykonane w formie tekstowej i graficznej. Część tekstową stanowi niniejszy tekst zatytułowany: „Gmina Kije. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Część A. Uwarunkowania i diagnoza stanu zagospodarowania przestrzennego” wraz z rysunkiem pn: „Gmina Kije Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10000 oraz „Gmina Kije. Studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Część B. Kierunki zagospodarowania przestrzennego” wraz z rysunkiem pn: „Gmina Kije. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10000.

Tekst został ujęty redakcyjnie stosownie do wymagań określonych przepisami art. 10 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Głównym celem studium jest sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy Kije poprzez analizę istniejących uwarunkowań, problemów związanych z jej rozwojem oraz potencjalnych możliwości. Wyraża się to przede wszystkim poprzez wskazanie terenów rozwoju i koncentracji produkcji i usług, mieszkalnictwa oraz turystyki, a także uporządkowanie ustaleń dotyczących infrastruktury technicznej.

Polityka przestrzenna określona w studium ma prowadzić do zrównoważonego rozwoju gminy.

II. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

1. Ogólna charakterystyka gminy i położenie fizyczno-geograficzne.

Gmina Kije jest jedną z 72 gmin wiejskich województwa świętokrzyskiego i z 5 gmin powiatu pińczowskiego, który z kolei jest jednym z 13 powiatów ziemskich województwa świętokrzyskiego.

Powiat pińczowski jest południowo – zachodnim powiatem województwa świętokrzyskiego. Powierzchnia gminy liczy 100,13 km², co stanowi 16,2 % powierzchni powiatu. W skład gminy wchodzi 20 sołectw. Są to:

Tabela 1 podział na sołectwa.

Sołectwa	Położenie
Rębów, Borczyn, Wierzbica, Włoszczowice;	wzdłuż północnej granicy gminy
Gołuchów, Wola Żydowska, Samostrzałów;	wzdłuż wschodniej granicy gminy

Umianowice, Czechów, Gartatowice i Janów;	wzdłuż południowej granicy gminy
Kliszów i Hajdaszek;	wzdłuż zachodniej granicy gminy
Kije, Kokot, Lipnik, Wymysłów, Górki, Stawiany i Żydówek.	centralna część gminy

źródło: Urząd Gminy Kije

Północna granica gminy Kije oddziela ją od gmin Sobków (powiat Jędrzejów) i Morawica (powiat Kielce), wschodnia od gminy Chmielnik (powiat Kielce), południowa od gminy Pińczów i zachodnia od gminy Imielno (powiat Jędrzejów).

Rysunek 1. Położenie Gminy Kije.

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.bip.pl,

Przez centralną część gminy przebiegają droga krajowa nr 78 i wojewódzka nr 766. Pozostałe szlaki kołowe to drogi klas niższych. Obszar gminy jest zbliżony kształtem do trapezu, którego ostre wierzchołki to północno- wschodni i południowo- zachodni. Rozległość terytorialna gminy wynosi licząc z północy na południe ok. 12,5 km, a ze wschodu na zachód ok. 12 km. Najbliższe gminie większe jednostki

osadnicze (miasta) oddalone są od niej o ok. 10 km – Pińczów, 20 km – Jędrzejów i 23 km – Busko Zdrój.

Położenie gminy Kije wyznaczają następujące współrzędne - 20°52' - 20°40' długości geograficznej wschodniej i 50°34' - 50°41' szerokości geograficznej północnej.

2. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego¹

2.1. Położenie w strukturze fizjograficznej.

Gmina Kije położona jest w dorzeczu Nidy (rzeka ta na krótkim odcinku stanowi zachodnią granicę gminy). Dorzecze to położone jest (wg regionalizacji fizyczno- geograficznej Polski J. Kondrackiego) w obrębie prowincji Wyżyna Małopolska i podprowincji Wyżyna Środkowo- Małopolska. Dorzecze górnej Nidy jest częścią makroregionu Wyżyna Kielecka oraz makroregionu Wyżyna Przedborska. Środkowa i dolna część dorzecza Nidy, położona jest w makroregionie Niecka Nidziańska. Sam obszar gminy znajduje się w zasięgu trzech mezoreginów. Część zachodnia gminy leży na obszarze Doliny Nidy i Niecki Połanieckiej, a część wschodnia i północna na obszarze Pogórza Szydłowieckiego.

2.2. Geologia

Obszar gminy (i tworzące go struktury geologiczne oraz tektoniczne), położony jest w strefie „granicznej” między trzema wielkimi jednostkami struktury geologicznej Polski. Są to:

- Zapadlisko Przedkarpackie,
- Niecka Nidziańska (Miechowska),
- Obrzeżenie permsko – mezozoiczne Gór Świętokrzyskich.

¹ źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kije

Zapadlisko Przedkarpackie to zapadlisko przedgórskie o długości ok. 1700 km i szerokości 5 – 75 km, powstałe w okresie neogenu, wypełnione głównie osadami mioceńskimi. Jest to zapadlisko przedgórskie, jednostka geostrukturalna, znajdująca się pomiędzy Karpatami z jednej, a platformą wschodnioeuropejską, platformą scytyjską i masywem mezyjskim z drugiej strony. Na terenie gminy charakteryzuje się występowaniem osadów molasowych oraz złóż gipsów udokumentowanych i perspektywicznych (rejon Gortatowic). Utwory trzeciorzędowe, pochodzą głównie z piętra mioceńskiego. Wykształcone są w postaci mułowców wapnistych i gipsów (odslonięte w rejonie Stawian i Gartatowic) oraz łąw, piasków i żwirów. Utwory gipsowe osiągają tutaj do 48 m miąższości, a kras rozwija się zarówno w wychodniach jak i skałach zalegających głębiej pod przykryciem nadległych utworów. Wśród form krasowych najpospolitsze są zapadliska, tzn. lejki i wertepy, o średnicy od kilku do kilkudziesięciu metrów i głębokości nawet do 10 m o dnach suchych, zawilgoconych, a także wypełnionych wodą i porośniętych roślinnością bagienną. W granicach gminy zajmuje wschodnią i centralną część.

Niecka Nidziańska. Pod względem geologicznym niecka Nidy stanowi jurajskie synklinorium wypełnione osadami kredy, które wykształcone są głównie jako margle i wapienie. Najstarszymi utworami występującymi na powierzchni terenu są osady jurajskie odsłaniające się w rejonie Górki-Wymysłów. Budowa głębszego podłoża niecki Nidy rozpoznana została badaniami geofizycznymi oraz głębokimi wierceniami. Osady kredy dolnej – piaskowce i piaski glaukonitowe występują wąskim płatem na północ od miejscowości Górki, Wierzbica, Borczyn. Kreda górna reprezentowana jest przez margliste osady kampanul i mastrychtu dolnego. Osady te zostały poznane szczegółowo zarówno z wierceń, jak również licznych odsłonień powierzchniowych. Osady kredy górnej wykształcone są w postaci opok, margli i margli piaszczystych, miejscami wkładkami lub przewarstwieniami piaskowców wapnistych. Odsłaniają się na znacznym obszarze gminy, przede wszystkim w rejonie wsi Borczyn, Górki, Kije, Lipnik, na zachód od Stawian, Janowa, Umianowic, Rębowa. Utwory te są podatne na procesy denudacyjne, podczas wietrzenia rozpadają się one na drobne płytki. Powierzchnie spękań powlekane są często brunatno-czarnymi nalotami wodorotlenków żelaza i manganu. Osady dolnego mastrychtu w stropowych warstwach są silnie zwiertzałe.

Obrzeżenie permsko – mezozoiczne Gór Świętokrzyskich. Jednostkę budują osady paleozoiczne - permu górnego i mezozoiczne - triasu i jury w wieku od 250 do

150 mln lat. Wykształcenie litologiczne osadów tej jednostki przedstawia się następująco: zlepieńce grubookruchowe, znane jako zlepieńce zygmunrowskie, mułowce i piaskowce, wapienie i margle permu górnego - cechsztynu, o miąższości do 300 m, piaskowce, zlepieńce, ły i mułowce triasu dolnego, o miąższości do 150 m w części południowej, a do 1000 m w części północnej, wapienie, dolomity i łowce triasu środkowego, o miąższości od 20 do 150 m, piaskowce i łowce z wkładkami margli, wapieni triasu górnego o miąższości kilkudziesięciu metrów, piaskowce, mułowce, łowce jury dolnej - liasu, o miąższości do 500 m, ły z przewarstwieniami piaskowców i mułowców jury środkowej - doggeru o miąższości od 100 do 300 m, oraz wapienie płytowe, margliste, oolitowe z krzemieniami jury górnej - malmu, o miąższości od 400 m w części północnej, a do 1000 m w części południowo - zachodniej. Jednostka ta buduje północną część gminy.

Utwory czwartorzędowe. Bezpośrednio na utworach kredy górnej zalegają utwory czwartorzędowe: plejstocenijskie (gliny zwałowe, lessy i piaski) oraz holocenijskie (piaski, torfy, mady rzeczne) wypełniające doliny rzek i cieków.

Utwory czwartorzędowe występują dużymi płacami praktycznie na całym terenie gminy (w obrębie wszystkich ww. jednostek).

Osady plejstocenijskie są reprezentowane przez:

- utwory zlodowacenia południowo – polskiego, w postaci niewielkich płaców glin zwałowych, o miąższości od 1 do 3 m, występujących w rejonie wsi Gołuchów, Wymysłowa, Woli Żydowskiej i Żydówka. To zlodowacenie pozostawiło także partie utworów akumulacji lodowcowej – piasków, żwirów i głazów,
- utwory zlodowacenia środkowo – polskiego to osady peryglacjalne, rzeczne – piaski, piaski ilaste i mułki, z wkładkami żwirów w górnych partiach, a także lessy i lessy piaszczyste,
- utwory zlodowacenia północno – polskiego wykształcone są jako osady peryglacjalne – rzeczne, w postaci piasków i żwirów z rumoszem skalnym. Zajmują one większość zachodnich obszarów gminy (wsie Hajdaszek, Rębów, Umianowice).

Osady holocenijskie reprezentowane są przez:

- piaski różnoziarniste i mady rzeczne z domieszką żwirów, wypełniające tereny dolinne (dna dolin Nidy i jej dopływów),
- torfy i namuły torfiste (w dolinach rzek).

2.3. Gleby.

Pod względem rejonizacji rolniczo-glebowej (IUNG- Puławy) gmina Kije znajduje się na terenie następujących regionów:

- Chęcińskiego – północno-zachodnia część gminy
- Chmielnickiego – północno-wschodnia część gminy
- Jędrzejowskiego – południowo-zachodnia część gminy
- Pińczowskiego – południowo-wschodnia część gminy

Złożona przeszłość geologiczna powierzchni, wywołała wykształcenie się gleb o różnym stopniu urodzajności.

Na terenie gminy występują cztery typy gleb:

- **pseudobielicowe** – powstałe na podłożu piasków słabogliniastych, lodowcowych i wodnych. Charakteryzują się dużą przepuszczalnością, małym poziomem próchnicznym i małą zdolnością magazynowania wody. Gleby te występują w sołectwach Gołuchów, Górki, Hajdaszek, Kije, Kliszów, Kokot, Rębów, Umianowice i Włoszczowice;
- **brunatne** – powstałe na piaskach o gliniastym i wapnistym podłożu (lodowcowych i wodnych). Posiadają dużą przepuszczalność, małą podsiąkliwość oraz małe: ilość próchnicy oraz zdolność magazynowania wody. Gleby te występują płatami w sołectwach: Borczyn, Czechów, Gartatowice, Gołuchów, Górki, Hajdaszek, Sanów, Kije, Kliszów, Kokot, Lipnik, Rębów, Umianowice, Wierzbica, Włoszczowice, Wola Żydowska i Wymysłów;
- **czarne ziemie** – tzn. czarne ziemie właściwe i zdegradowane. Pierwsze posiadają głęboki poziom próchniczny (stąd ich barwa). Powstawały na piaskach słabo gliniastych, glinach, łąkach i pyłach wodnego pochodzenia. Dobrze magazynują wodę. Występują w sołectwach: Gartatowice, Kije, Kokot, Lipnik, Samostrzałów i Umianowice;
- **rędziny** – o niewykształconym profilu, tzw. rędziny brunatne, utworzone ze zwietrzelin skał wapiennych i marglistych, zalegające głównie na stokach;
- **lekkie mady** – darniowo-brunatne, skompleksowane z przeważającymi ilościowo glebami mułowo–bagiennymi, z fragmentarycznym występowaniem gleb torfowych. Występują w sołectwach Hajdaszek, Kliszów, Umianowice (głównie w obrębie doliny Nidy);

- **gleby torfowe, murszowe i murszowate** – wykształcone w wyniku procesów torfotwórczych, w warunkach podmokłych. Zajęte są przez użytki zielone.

Na tle województwa klasyfikacja bonitacyjna gleb pozwala zaliczyć Kije do gmin o średnich warunkach glebowych.

Tabela 2 Przydatność rolnicza gleb wg klas bonitacyjnych

Klasa bonitacyjna	Grunty orne	Użytki zielone
	% udziału w ogólnej powierzchni gruntów ornyc	% udziału w ogólnej powierzchni użytków zielonych
II	0,2	-
III	2,7	6,6
III b	9,6	-
IV a	25,7	36,9
IV b	27,0	-
V	23,1	42,7
VI	11,7	13,7
Razem	100,0	100,0

źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kije

Ze względu na położenie na silnie nachylonych powierzchniach, część gleb narażonych jest na splukiwanie i erozję.

2.4. Rzeźba powierzchni

Ukształtowanie pionowe gminy jest wynikiem szeregu złożonych procesów stratygraficznych, tektonicznych i geomorfologicznych. Na terenie gminy występują trzy typy rzeźby: strukturalny, peryglacialny i aluwialny. Współcześnie występujące na powierzchni formy rzeźby są generalnie wykształcone w kenozoiku, a najstarsze z nich są wieku paleogenu.

Obszar gminy zaliczony jest generalnie do pasa wyżyn południowo – polskich. Faktu tego nie zmienia charakter gminnego krajobrazu, w wielu elementach zbliżony do krajobrazu nizin środkowo – polskich (brak wybitnych wzniesień, silnie nachylonych stoków, a całość form wklęsłych stwarza wrażenie szerokich, monottonnych płaszczyn).

Całość form wysoczyznowych gminy, odznacza się spłaszczeniami górnych partii i łagodnymi nachyleniami stoków. Wysoczyzny te (zrównania) ukształtowane w okresie trzeciorzędowym - neogenu i paleogenu (w części również

w czwartorzędzie) są porozcinane szerokimi, płaskimi dolinami. Ich wysokości bezwzględne oscylują w granicach 260 – 220 m n.p.m, a ich wyniesienie ponad dna sąsiadujących z nimi dolin, waha się w granicach 60 - 40 m (wysokość względna). Ten typ wysoczyzn tworzą skały odporniejsze – wapienie i margle.

Inne – także generalnie wysoczyznowe formy rzeźby w gminie, zbudowane są z utworów lodowcowych i rzecznołodowcowych (żwirów, lessów i glin). Tworzą one w praktyce całą powierzchnię gminy lekko pofałdowaną lub pagórkowatą, o słabo nachylonych (do 10°) stokach.

Płaskie formy rzeźby to tarasy nadzalewowe i zalewowe rzek, zbudowane z aluwii: piasków, żwirów i mułków oraz mad. Są to współczesne (holoceńskie) lub plejstocenyjskie formy rzeźby terenu. Szerokość ich waha się od kilku metrów w dolinach dopływów Nidy, do blisko 5km (w dolinie Nidy).

Na obszarze gminy występują także charakterystyczne dla terenu Ponidzia formy rzeźby – kras i wydmy:

-Wydmy (wieku plejstocenyjsko – holoceńskie) występują fragmentarycznie w północno-wschodnim rejonie gminy (Gołuchów – Wola Żydowska, Włoszczowice). Są to słabo wykształcone 2 formy o wysokości 2 - 5 m n.p.m.

-Formy krasowe – wertepy, zapadliska, progi gipsowe, szczeliny, gruz, leje, są efektem zjawisk krasowych występujących w południowo-zachodniej części gminy (wsie Grtatowice i Stawiany). Są to klasyczne formy krasowe rozwinięte w gipsach. Formy te stanowią atrakcję turystyczną, tym bardziej, iż kras tego terenu, to kras nie tylko rozwijający się głębiej, lecz także kras występujący na powierzchni (tzn. kras odsłonięty).

Najwyższym punktem wysokości bezwzględnej gminy jest wyniesiona do 289,1 m n.p.m. wierzchołkowa obok wsi Borczyn na granicy gminy. Punkt najniższy to miejsce, w którym koryto Starej Nidy uchodzi poza granicę gminy –190 m.n.p.m. Różnica wynosi więc 99,1 m, co jest klasycznym dowodem wyżynnego charakteru powierzchni.

2.5. Klimat

Wpływ cyrkulacji zewnętrznej

Decydujący wpływ na warunki klimatyczne Gminy Kije wywiera napływ określonych mas powietrza. Na obszarze Niecki Nidziańskiej najczęściej występują masy powietrza polarno – morskiego- 64,8% oraz polarno – kontynentalnego – 19,7 % dni w roku. Powietrze arktyczne pojawia się z częstotliwością 5,9 % a zwrotnikowe 3,09 %. Inne rodzaje mas powietrza występują z częstotliwością 6,6 % w roku.

Równie istotna jest częstotliwość występowania frontów atmosferycznych. Przedstawia się ona następująco (procent dni w roku):

Tabela 3 Częstotliwość występowania frontów atmosferycznych.

Rodzaj frontu	Procent dni w roku
Fronty chłodne	15,2 %
Fronty okluzji	4,6 %
Fronty stacjonarne	1,6 %
Kilka frontów	10,4 %
Fronty ciepłe	8,7 %
Ogółem dni z frontami	40,5 %

źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kije.

Największa częstość napływu polarno- morskich mas powietrza występuje w listopadzie (77%), najmniejsza w marcu (55%) i wrześniu (60%).

Najwięcej dni z frontami występuje zimą (44%), z maksimum w lutym (49%), najmniej latem (37%).

Termika

W zależności od typu regionalizacji klimatycznej, obszar gminy Kije zaliczany jest albo do Małopolskiego regionu klimatycznego (Martyn, Okołowicz), albo do Częstochowsko – Kieleckiej dzielnicy klimatycznej (Gumiński).

Niecka Nidziańska jest pod względem termicznym obszarem przejściowym między Kotliną Sandomierską a Wyżynami Krakowsko-Częstochowską i Kielecko-Sandomierską.

Tabela 4 Zestawienie średnich miesięcznych temperatur, w dziesięcioleciu 1990-1999 wykonane w oparciu o dane stacji meteorologicznej w Sukowie.

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Miesiąc													
1990	-0,1	3,4	5,5	7,5	12,7	15,8	15,8	16,6	10,3	8,4	4,2	-1,2	8,2
1991	-1,3	-5,1	3,8	6,8	10,0	14,9	18,5	17,2	13,4	7,5	3,7	-2,7	7,2
1992	-2,2	0,1	2,8	7,2	12,4	17,8	18,8	21,1	11,9	5,7	2,9	-1,9	8,1
1993	-0,8	-2,3	-0,2	8,0	15,8	14,7	16,1	16,1	12,2	8,3	-2,5	1,2	7,2
1994	1,4	-2,0	3,9	8,4	12,2	15,3	20,6	17,9	14,6	6,0	3,3	0,0	8,5
1995	-2,2	2,2	2,3	7,2	11,9	16,6	19,8	17,4	12,6	9,1	-1,4	-5,2	7,5
1996	-5,9	-5,7	-2,1	7,3	14,5	16,2	15,8	17,5	9,9	8,6	5,4	-5,7	6,3
1997	-5,9	0,7	2,0	4,1	13,6	16,1	16,9	17,9	12,2	5,4	2,7	-0,4	7,1
1998	-0,5	2,5	1,0	9,9	13,7	17,4	17,4	16,2	12,9	7,1	-1,1	-3,1	7,8
1999	-0,6	-1,8	4,1	9,4	12,1	17,2	19,6	16,6	15,4	7,9	0,4	-0,4	8,3
Średnia z X-lecia	-1,8	-0,8	2,3	7,6	12,9	16,2	17,9	17,5	12,5	7,4	1,8	-1,9	7,6

źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kije.

Dla porównania przytacza się średnie miesięczne wartości temperatur (°C) z wielolecia 1961-70 (stacja Skroniów):

Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
-3,8	-3,8	0,2	7,2	12,6	16,5	17,7	17,0	13,1	7,9	2,8	-1,0

Średnia roczna w tym okresie wyniosła 7,2° C. Jak stąd wynika, nie notuje się istotnych różnic w temperaturach powietrza na przestrzeni ostatnich czterech dziesięcioleci.

Istotnym czynnikiem termicznym dla ogrodnictwa i rolnictwa są terminy występowania przymrozków. Ich średnie wartości są dla terenu gminy następujące:

- pierwsze przymrozki jesienne – 15.X.
- ostatnie przymrozki wiosenne – 3.V.
- średnia długość okresu bez przymrozków – 166 dni/rok,
- średnia liczba dni z przymrozkami – 128,9.

Natomiast średnia liczba dni mroźnych wynosi 49,2 /rok, zaś dni gorących 35,8.

Ogólnie - środkowa i dolna część dorzecza Nidy ma łagodniejsze warunki klimatyczne. Temperatura średnia roczna jest najwyższa w rejonie Buska – 7,8° C, tam też notowane są najwyższe średnie dobowe temperatury (najniższa w Kielcach).

Dynamika powietrza

Na obszarze gminy dominują wiatry zachodnie i północno – zachodnie. Siła i kierunki wiatrów modyfikowane są lokalnym ukształtowaniem powierzchni. Mała lesistość obszaru wyklucza większy wpływ powierzchni leśnych na kierunki ruchu powietrza.

Tabela 5 Zestawienie częstotliwości występowania kierunków i prędkości wiatrów (%dni w roku).

Prędkość wiatru m/s	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Cisza	Suma
0-2	1,8	1,7	3,2	2,8	1,1	2,2	3,1	3,3		19,2
2-5	2,7	2,5	5,4	4,1	1,5	5,2	8,1	8,2		37,7
5-7	0,3	0,3	0,8	0,4	0,1	1,3	2,3	2,0		7,5
7-10	0,1	0,1	0,5	0,1	-	0,8	1,5	1,1		4,2
10-15	-	-	0,2	-	-	0,3	0,8	0,5		1,8
>15	-	-	-	-	-	-	0,2	0,2		0,4
Suma	4,9	4,6	10,1	7,4	2,7	9,8	16,0	15,3	29,2	100,0

źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kije.

Opady atmosferyczne

Średnie roczne sumy opadów oscylują na terenie Niecki Nidziańskiej w granicach 550-650mm. Liczba dni z opadem waha się od 120 do 160 w roku.

Tabela 6 Wysokość opadów atmosferycznych (w mm) w wieloleciu 1990-99 w oparciu o dane stacji meteorologicznej w Sukowie.

Rok Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
1990	21	39	31	58	73	66	148	66	84	19	88	19	712
1991	16	33	19	21	72	48	40	56	36	34	57	50	483
1992	27	34	45	52	52	40	68	14	76	66	54	60	586
1993	46	32	34	15	27	129	79	36	61	34	19	49	560
1994	57	8	79	87	89	34	25	68	61	72	41	63	683
1995	31	45	37	50	33	82	50	89	46	11	27	22	523
1996	13	18	19	37	113	45	91	112	140	22	51	5	667
1997	8	35	21	28	87	58	198	63	29	53	39	39	657
1998	39	40	70	57	35	140	87	90	68	75	37	39	777
1999	22	51	39	34	41	178	39	68	21	69	28	19	609
Średnia 1990-99	28	33	39	44	62	82	82	66	62	46	44	36	626

źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kije.

Średnia maksymalna (średnia z maksimów rocznych) grubość pokrywy śnieżnej na obszarze Niecki, waha się od 22,7 cm w środkowej jej części i od 12 do 8 cm w części zachodniej i południowo-wschodniej. Wg M. Sadowskiego średnie z maksimów rocznych wartości zapasu wody w pokrywie śnieżnej są na obszarze Niecki niższe niż 50 mm (w Górach Świętokrzyskich – 111mm).

Zachmurzenie i nasłonecznienie

Najintensywniejsze zachmurzenie występuje zimą i wiosną, najmniejsze na przełomie lata i jesieni. Dane w tym zakresie wyrażone w jedenastostopniowej skali (0-10 stopni pokrycia nieba) przedstawiają się (stacja Skroniów) następująco:

Tabela 7 Zestawienie zachmurzenia i nasłonecznienia w rozbiciu na pory roku.

	Zima	Wiosna	Lato	Jesień	Rok
średnia wielkość zachmurzenia	7,2	6,1	5,6	6,2	6,3
średnia liczba dni	5,6	10,9	12,3	11,5	40,3

pogodnych					
średnia liczba dni pochmurnych.	42,2	30,0	21,5	32,2	125,9

źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kije.

Usłonecznienie, czyli ilość godzin ze słońcem w ciągu dnia, wywiera zasadniczy wpływ na warunki termiczne obszaru.

Tabela 8 Średnie sumy godzin ze słońcem w miesiącu

Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
45	61	114	156	193	221	225	201	164	115	45	32

źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kije.

W miarę przesuwania się z zachodu na wschód (przez obszar Niecki Nidziańskiej), zarysowuje się tendencja do wzrostu liczby dni pogodnych, przy czym liczba takich dni jest nieco większa w Niecce niż w rejonach ją otaczających.

Wilgotność

Gromadzenie się w dnach dolin i zapadlisk zimnego powietrza oraz powstawanie inwersji, skutkują lokalnymi różnicami wilgotności, między dnem dolin a wysoczyznami osiagającymi kilka procent. Generalnie w dolinach jest chłodniej i wilgotniej nocą i nad ranem, zaś cieplej i sucho w dzień.

Wilgotność powietrza jest na obszarze Niecki Nidziańskiej mniejsza niż w otaczających ją regionach. Dane w tym zakresie (stacja meteorologiczna w Busku Zdroju) przedstawia tabela poniżej.

Tabela 9 Wilgotność powietrza w gminie.

	Zima	Wiosna	Lato	Jesień	Rok
średnia wilgotność względna w %	86	75	73	82	79
średni niedosyt	0,8	3,4	6,5	2,8	3,4

wilgotności w hPa					
-------------------	--	--	--	--	--

źródło: Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kije.

Niedosyt ciśnienia pary wodnej w obrębie Niecki jest średnio wyższy niż np. w Górach Świętokrzyskich.

Różnice regionalne w rozkładzie wilgotności, występują najwyraźniej w miesiącach jesiennych i letnich. Maksimum wilgotności względnej powietrza przypada w całym dorzeczu w zimie, minimum wiosną i w lecie. Miesiącem najniższej wilgotności jest maj (średnia wilgotność – 70 - 72 %).

Wody powierzchniowe.

Obszar gminy położony jest w całości w granicach dorzecza Nidy (Wisły), z tym, że wschodnie – niewielkie fragmenty gminy, odwadniane są przez bezimienne dopływy rzeki Morawki. Morawka jest dopływem Czarnej Nidy i płynie poza obszarem gminy, wzdłuż jej wschodniej granicy. Pozostałe – środkowe i zachodnie połacie gminy, odwadniane są bezpośrednio przez Nidę, bądź przez jej lewe dopływy – Strugę biorącą początek w Chomentówku i Strugę Podlęską wypływającą w rejonie Chruścic (oba te dopływy biorą początek poza granicami gminy). Inne, liczne wypływające w gminie, niewielkie, lewe dopływy Nidy, są ciekami bezimiennymi.

Kierunek biegu Morawki - południe – północ, jest jedną z charakterystycznych osobliwości hydrograficznych terenu. Rzeka płynie niekonsekwentnie (przeciwnie) niż Nida, która zachowuje zgodność z ogólnym kierunkiem nachylenia Niecki Nidziańskiej tzn. N-S. Jest to wynik wybitnie złożonej przeszłości geologicznej dorzecza Nidy.

Nida – lewy dopływ Wisły, wypływa, pod Moskarzewem, na wysokości ok. 268 m n.p.m., jako Biała Nida, która po przyjęciu w Żernikach dopływu – Czarnej Nidy, staje się Nidą. Uchodzi do Wisły w rejonie Nowego Korczyna. Na odcinku gminy Kije, w rejonie Umianowic, rzeka rozlewa się w kilka koryt (liczne starorzecza), noszących nazwę Starej Nidy. Tworzy tu swego rodzaju śródlądową deltę. Jej podstawowa charakterystyka hydrologiczna jest następująca:

długość rzeki:	151,2 km
powierzchnia dorzecza:	3865,0 km ²
wysokość w zlewni max:	612 m n.p.m.
wysokość w zlewni min:	167 m n.p.m
średnie nachylenie min zlewni:	7,1‰
spadek rzeki:	0,67 %
przepływ (wodowskaz Pińczów) w roku hydrologicznym:	WWQ = 360 m ³ /s
	SWQ = 174 m ³ /s
	SSQ = 17,4 m ³ /s
	SNQ = 5,94 m ³ /s
	NNQ = 3,40 m ³ /s

Pojawianie się wysokich wód występuje w rzece generalnie dwa razy w roku. Są to okresy wiosennych roztopów (luty- kwiecień) i letnich frontalnych opadów (lipiec).

Występowanie wód najniższych to z reguły wrzesień. Szerokość doliny Nidy waha się od 1 do 10 km. Dno doliny jest płaskie, rzeka zatacza w nim szerokie meandry i tworzy liczne starorzecza; niektóre z nich mają charakter rynien erozyjnych. W dolnym i częściowo środkowym odcinku, rzeka kilkakrotnie w okresie ostatnich 200 lat zmieniała przebieg koryta (w praktyce po każdej większej powodzi). W dnio występują liczne tereny podmokłe i bagna.

Fragment środkowego biegu Nidy przecina dwukrotnie zachodnią granicę gminy Kije (od Rębowa do Umianowic). Na tym odcinku koryto rzeki jest w części uregulowane i obwałowane.

Zachodnie tereny gminy położone w dolinie Nidy są w całości zagrożone niebezpieczeństwem powodzi, będąc tym samym terenami zalewowymi (także poza obszarem międzywala). Tereny zalewowe występują także w dolinie Strugi i dopływu z Włoszczowic.

Sieć hydrograficzną gminy uzupełniają liczne rowy melioracyjne i kanały, głównie w dolinie Nidy i jej dopływów. Ich charakterystyka jest trudna do wykonania, z uwagi na rozproszenie i niekompletność istniejącej dokumentacji, wynikającą z różnego wieku tych melioracji.

Na obszarze gminy brak jest zorganizowanych obiektów piętrzących (retencyjnych). Jest to natomiast rejon występowania licznych źródeł (Morawki,

Strugi i bezimiennych dopływów Nidy). Niektóre odznaczają się znaczną wydajnością, rzędu 300 – 2000 l/h.

W zamierzeniach gminy znajduje się budowa zbiornika retencyjnego, wielofunkcyjnego „Stawiany”, na terenie sołectwa Stawiany, na bezimiennym prawym dopływie Strugi. Jego parametry są następujące:

- rzędna piętrzenia 234,50 m n.p.m.
- powierzchnia – 3,88ha
- pojemność – 28 053m³
- długość linii brzegowej - 810 m

2.6. Szata roślinna.

Gmina wg podziału geobotanicznego Matuszkiewicza (1993) znajduje się w krainie Wyżyn Miechowsko-Sandomierskich.

Obszar gminy położony w regionach wielkiej zmienności i bogactwa struktur geologicznych, form ukształtowania powierzchni, warunków hydrologicznych i hydrogeologicznych oraz klimatycznych, jest tym samym bardzo zróżnicowany pod względem występowania zbiorowisk roślinnych. Różnorodność ekosystemów powoduje stosunkowo bliskie sąsiedztwo gatunków o dużych wymaganiach wilgotnościowych i gatunków kserotermicznych (między innymi charakterystycznych dla strefy pontyjskiej i śródziemnomorskiej).

Przeważający obszar gminy położony jest w granicach Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – Polska, stanowiącej część składową Europejskiej Sieci Ekologicznej „ECONET”. Do obszaru węzłowego o znaczeniu krajowym tej sieci, nr 19K, Obszaru Nidziańskiego, należy większość obszaru gminy, z wyjątkiem jej części północno– wschodniej. Północno–zachodnia część terenu gminy położona jest w obrębie korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym – nr 63 K- Nidy.

Obszar 19 K – Nidziański, łączy się bezpośrednio z obszarem 32 M – Buskim, o randze międzynarodowej, a pośrednio, poprzez korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym, z obszarami węzłowymi 31 M – Świętokrzyskim (rangi międzynarodowej) oraz 17 K - Miechowskim, o znaczeniu krajowym.

Mapa potencjalnej roślinności naturalnej Polski określa występowanie:

➤ na obszarze Doliny Nidy

- niżowych łągów olszowych i jesionowo-olszowych siedlisk wodogruntowych, okresowo lekko zabagnionych,
- grądów subkontynentalnych lipowo-dębowo-grabowych, odmiany małopolskiej (buk, jodła) formy wyżynnej, serii ubogiej.

➤ na obszarze Pogórza Szydlowieckiego

- ciepłolubnych dąbrów typu wyżynnego,
- niżowo- wyżynnych eutroficznych lasów jodłowych z grabem i dębem,
- grądów subkontynentalnych lipowo-dębowo-grabowych odmiany małopolskiej, z bukiem i jodłą form wyżynnych, serii ubogich i żyznych,
- niżowych, łągowych lasów wiązowo – dębowych siedlisk wodogruntowych.

Obecna szata roślinna gminy została w znacznym stopniu przekształcona przez czynniki antropogeniczne np. tradycyjny sposób upraw słabszych gleb tzn. wypas, wypalanie łąk, trzebież lasów itp. Sprzyjało to powstawaniu bezleśnych terenów, na których utrzymała się roślinność kserotermiczna i związana z nią fauna. Najbardziej charakterystycznym jest zespół roślin stepowych znany jako „kwietny step” (perz siny, mikołajek polny, dzwonek boloński, turzycza niska, bardzo rzadki w Polsce jaskier iliryjski i dziewięciśń, dyptam jesionolistny oraz miłek wiosenny).

Lasy gminy zajmują zaledwie 17 % jej powierzchni (1764 ha), co jest jedną z niższych lesistości w Polsce. Są to lasy zaliczone do VI Małopolskiej Krainy Przyrodniczo --Leśnej, dzielnicy 2 – Gór Świętokrzyskich.

Tradycją gminy są uprawy rolne, toteż wielowiekowa ekspansja rolnictwa doprowadziła do jednego z większych w skali gmin wylesienia terenu.

Z tej powierzchni – 55,9 % zajmują lasy państwowe, a 39,6 % to lasy prywatne. Lesistość poszczególnych sołectw (w ha) jest następująca (bez lasów prywatnych).

Przeważającymi typami siedliskowymi na obszarze tych lasów są bór mieszany świeży i bór świeży. Lasy państwowe gminy pełnią funkcje gospodarcze i ochronne. Lasy nie będące własnością Skarbu Państwa występują w większości sołectw w mniejszych lub większych kompleksach (ich ogólna powierzchnia wynosi 838ha). Pełnią wyłącznie funkcje gospodarcze. Dla części sołectw wykonano uproszczone plany urządzenia tych lasów (dla poszczególnych obrębów). Plany te wykonano dla lasów sołectw Borczyń – 41,02ha, Gołuchów – 65,6ha, Górki – 27,5ha,

Samostrzałów – 46,06ha, Wierzbica – 106,8ha, Włoszczowice – 241,3ha, Wola Żydowska – 102,6ha i Umianowice – 24,7ha.

W lasach tych przeważają młode kultury sosnowe rosnące na siedliskach borów mieszanych.

2.7. Fauna.

Wg regionalizacji faunistycznej Polski, obszar gminy wchodzi w skład podokręgu Śląsko – Małopolskiego, Regionu Środkowo- Europejskiego.

Bogactwu form biosfery wyrażającemu się różnorodnością siedlisk i zespołów roślinnych, towarzyszy liczna fauna, znajdująca dogodne warunki bytowania. Najcenniejszymi jej przedstawicielami są mieszkańcy siedlisk kserotermicznych, wodno - łąkowych i leśnych.

W wodach Nidy żyją 24 gatunki ryb, wśród nich rzadki głowacz białopłetwy, piekielnica, śliz i koza. Występują tu liczne gatunki ptaków, w tym znajdujące się pod ścisłą ochroną: bocian czarny i biały, czapla siwa, bieliki, żurawie, ślepowrony, łabędzie krzykliwe.

Bezkęgowce to szczególnie właściwe dla tego obszaru ciepłolubne gatunki owadów środowisk kserotermicznych: rzadki pająk poskocz krasny oraz cykady, błonkówki i muchówki. Z motyli spotykane są tu: paż królowej, rusałka admirał, rusałka pawie oczko, listkowiec cytrynek, modraszek ikar i inne. Wśród ślimaków wyróżnia się *Helix lutesceus*.

Walory fauny tego obszaru zdecydowały o włączeniu Ponidzia do europejskiego systemu obszarów cennych przyrodniczo CORINE, a także europejskiej sieci obszarów ważnych z punktu widzenia ochrony ptaków.

Gmina leży w obrębie węzłów ekologicznych (ECONET) a obecność cennych gatunków fauny i flory zdecydowała o włączeniu zachodniej i południowo – wschodniej części gminy do sieci NATURA 2000, jako specjalnych obszarów ochrony i obszarów specjalnej ochrony, których wyznaczenie ma na celu ochronę roślin i zwierząt.

2.8. Obszary objęte prawną ochroną przyrody.

2.8.1. Parki krajobrazowe.

NADNIDZIAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY – na terenie gminy Kije Park zajmuje powierzchnię 357 ha, otulina 1707ha.

Zgodnie z Rozporządzeniem nr 76/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Św. nr 156, poz. 1937) oraz zgodnie z Rozporządzeniem nr 6/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 28 stycznia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Św. nr 42, poz. 618), na terenie Parku obowiązują następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późniejszymi zmianami);
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 7) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

SZANIECKI PARK KRAJOBRAZOWY – na terenie gminy Kije Park zajmuje powierzchnię 1142ha, otulina 1320ha.

Zgodnie z Rozporządzeniem nr 77/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie Szanieckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Św. nr 156, poz. 1938) oraz zgodnie z Rozporządzeniem nr 7/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 28 stycznia 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie Szanieckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Św. nr 42, poz. 619), na terenie Parku obowiązują następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późniejszymi zmianami);
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 7) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

W granicach Parku występują cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym obszary. Wśród nich należy wyróżnić teren częściowo położony na terenie gminy Kije, którego wartości przyrodnicze i krajobrazowe stanowią rozlewiska i układ dawnych i współczesnych koryt delty śródlądowej Nidy w strefie tektonicznej koło Umianowic, ostańce erozyjne w dolinie zwężania i rozszerzania doliny w rejonie Skowrona – Kopernia, stożek napływowy Mierzawy, zrębowa struktura Garbu Pińczowskiego, rzeźba stoków, formy rzeźby lessowej na północnym stoku, odsłonięcia wapieni pińczowskich, roślinność kserotomiczna, punkty i ciągi widokowe. Kolejnym obszarem jest ciąg wzgórz na linii Stawiany-Samostrzałów,

wzgórza na wchód od Stawian, z górami: Sobotczaną i Dominikową, dolinę cieku na południe od tych wzgórz oraz falisty obszar niskich pagórków i płaskich zagłębień między Samostrzałowem a dawnymi kamieniołomami w Gartatowicach. Wartości przyrodnicze i krajobrazowe stanowią wzgórza zbudowane ze zlepieńców wapiennych, z charakterystycznymi strukturami sedymentacyjnymi i mikroreliefem skałek, roślinność kserotermiczną, ostoje zagrożonych gatunków owadów, zespoły powierzchniowych form krasu zakrytego – tzw. weetegów pokrywowych.

2.8.2. Obszary Chronionego Krajobrazu.

Na terenie gminy Kije występują cztery obszary chronionego krajobrazu: Chmielnicko-Szydłowski, Włoszczowsko-Jędrzejowski, Nadnidziański oraz Szaniecki Obszar Chronionego Krajobrazu położony na terenie otuliny Szanieckiego Parku Krajobrazowego.

Na terenie Chmielnicko – Szydłowskiego i Włoszczowsko - Jędrzejowskiego OCHK obowiązują następujące rozporządzenia: Rozporządzenie Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Św. nr 156, poz.1950), Rozporządzenie Nr 9/2008 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 25 sierpnia 2008r. o zmianie rozporządzenia w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Św. nr 189, poz. 2515), Rozporządzenie Nr 17/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 16 lutego 2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Św. nr 42, poz. 629).

Dla Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązuje Rozporządzenie Nr 84/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005r. w sprawie Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Św. nr 156, poz. 1945).

Dla Szanieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązuje Rozporządzenie Nr 85/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005r. w sprawie Szanieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Św. nr 156, poz. 1946) oraz Rozporządzenie Nr 15/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 28 stycznia 2009 zmieniające rozporządzenie w sprawie Szanieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Św. nr 42, poz. 627).

Zgodnie z powołanymi przepisami na terenie przedmiotowych obszarów chronionego krajobrazu obowiązują następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

2.8.3. Obszary Natura 2000

Ogólnoeuropejska sieć ekologiczna Natura 2000 stanowi jednolity system ochrony przyrody. Na sieć składają się większe i mniejsze obszary wyznaczone na podstawie aktów prawnych Unii Europejskiej, tj.:

-Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (Council Directive 79/409/EEC on Wild Birds) zwana w skrócie Dyrektywą Ptasią, na mocy której tworzone są Obszary Specjalnej Ochrony ptaków (OSO; ang. SPAs). Są to obszary siedlisk zajmowanych przez przynajmniej jeden ze 194 gatunków ptaków wymienionych w załączniku do tej dyrektywy.

-Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora) zwana Dyrektywą Siedliskową, na mocy której tworzone są Specjalne Obszary Ochrony siedlisk (SOO, ang. SACs). Są to obszary gdzie występuje przynajmniej jeden z 200 gatunków zwierząt, z 434 gatunków roślin lub przynajmniej jeden z około 300 rodzajów siedlisk (określanych przede wszystkim na podstawie charakterystycznych zespołów roślinnych) wymienionych w załącznikach do tej dyrektywy.

Państwa członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane są do zachowania, utrzymania i odtwarzania siedlisk przez utrzymywanie, zagospodarowywanie, odtwarzanie i tworzenie biotopów, oraz unikanie zanieczyszczania i pogarszania stanu siedlisk w obszarach chronionych i poza nimi. Wybór form i metod ochrony pozostaje w gestii krajów członkowskich.

Obszary „Natura 2000” mogą obejmować istniejące już formy ochrony przyrody, np. parki narodowe czy rezerваты, lub też obszary użytkowane gospodarczo, dotąd nie chronione.

Wyznaczane w ramach sieci Natura 2000 obszary OSO oraz SOO nie są terenami ścisłej ochrony przyrody i nie posiadają charakteru rezerwatu czy parku narodowego. Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r, nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) na obszarach tych zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- Pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- Wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- Pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Działania ochronne powinny mieć na celu zachowanie w należytym stanie zasobów przyrody, przy czym przepisy unijne nie precyzują sposobów, w jaki efekt ochrony ma być osiągnięty. Podstawową zasadą obowiązującą na obszarach objętych siecią Natura 2000 powinno być zachowanie równowagi pomiędzy ochroną przyrody a gospodarką. Dodatkowo na Obszarach Specjalnej Ochrony szczególnej ochronie podlega przestrzeń życiowa ptaków.

Na terenie gminy Kije występują obszary Natura 2000:

Natura 2000 „Dolina Nidy” PLB 260001 (OSO)

Na terenie gminy Kije obszar Natura 2000 „Doliny Nidy”, powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004r w sprawie obszarów specjalnej ochrony natura 2000, obejmuje powierzchnię 1777,8ha. Obszar stanowi dolina rzeki o szerokości 2-3 km, a wyjątkowo 6 km - koło miejscowości Umianowice,

gdzie tworzy się delta wsteczna. Meandry rzeczne i starorzecza są charakterystyczne dla doliny. Na znacznym obszarze występują łąki kośne przechodzące w miejscach zabagnionych w turzycowiska. Przy starorzeczach i oczkach wodnych występują zespoły szuwarowe, a w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki szuwar mallowy. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie koryta występują zarośla wierzbowe i olsy, a także sporadycznie zespoły łąkowe. W okresie wiosennym i letnim wzbierająca rzeka tworzy rozległe rozlewiska.

Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej E 62. Występuje co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla conajmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bączek (PCK), bąk (PCK), ślepowron, błotniak łąkowy, błotniak stawowy, błotniak zbożowy (PCK), bocian czarny, czapla biała, dzięcioł białoszy, mewa czarnogłowa, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, perkoz, zausznik, gęgawa, cyranka, cyraneczka, krakwa, płaskonos, podgorzałka, czernica, głowienka, hełmiatka, kropiatka, zielonka, krwawodziób, rycyk, dudek, remiz; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występują: bocian biały, derkacz, wodnik, rybitwa białoczarna, podróżniczek, zimorodek, gąsiorek, dziwonia, srokosz, trzciniak, bręczka, świerszczak (około 1% populacji krajowej), strumieniówka i słowik szary (około 0,5% populacji krajowej).

Zagrożenia:

Eksploatacja gipsu na wielką skalę, wypalanie szuwarów, obniżanie poziomu wód gruntowych, osuszanie terenu, zanieczyszczenia wód ściekami komunalnymi, kłusownictwo.

Natura 2000 „Ostoja Nidziańska” PLH 260003 (SOO)

Jest to obszar zaakceptowany przez Komisję Europejską, mający znaczenie dla Wspólnoty. Obszar stanowi fragment rejonu Ponidzia w Małopolsce. Obejmuje naturalną dolinę Nidy i fragmenty przylegających do niej płaskowyżów. Krajobraz jest tu bardzo urozmaicony. Rzeka Nida silnie meandruje tworząc liczne starorzecza. W środkowej części biegu Nidy utworzył się rozległy kompleks wilgotnych i podmokłych łąk, bagien i starorzeczy. Przy małym spadku koryta rzeki, co roku tworzą się tu rozlewiska i rozwijają zbiorowiska szuwarowe i utrzymują łąki kośne. Lessowe, lekko faliste obszary płaskowyżów porozcinane są licznymi wąwozami, parowami oraz suchymi dolinami. Na odlesionym obszarze zlokalizowane są dwa

duże kompleksy stawów rybnych, będące ostoją wielu gatunków ptaków. W centrum Ponidzia mamy do czynienia z typową rzeźbą krasową związaną z występowaniem pokładów gipsu. Charakteryzuje ją występowanie licznych jaskiń, lejów krasowych, wywierzysk i ślepych dolinek. Wapienne i gipsowe wzgórza oraz zbocza wąwozów porastają murawy kserotermiczne, a dolinki zajęte są przez zbiorowiska łąkowe.

Na NE od miejscowości Szczerbaków znajduje się niewielki płat halofilnych szuwarów i łąk, zniszczony przez odwodnienie i próby orki, lecz możliwy do renaturyzacji. Obszar ostoi jest słabo zalesiony. Występujące tutaj zbiorowiska leśne to przede wszystkim lasy świeże z fragmentami siedlisk borowych i olsowych.

Jednym z głównych walorów ostoi jest kras gipsowy, tworzący podłoże dla rzadko spotykanych, kserotermicznych, nagipsowych muraw. Związane są z nimi stanowiska wielu najrzadszych składników naczyniowej flory polskiej. Znajduje się tu jedyne w Polsce stanowisko *Serratula lycopifolia*, oraz jedna z najmocniejszych populacji *Carlina onopordifolia*. Dobrze wykształcone i zachowane są także zbiorowiska łąkowe i torfowiskowe oraz lasy łąkowe. Jest to obszar występowania słonych źródeł, wokół których rozwijają się łąki halofilne. Łącznie na terenie obszaru zidentyfikowano 18 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 20 gatunków z Załącznika II. W ostoi występuje bogata fauna bezkręgowców, zwłaszcza związanych z siedliskami kserotermicznymi. Jest to miejsce łąkowe wielu gatunków ptaków, zwłaszcza wodno-błotnych i ważny punkt na szlaku wędrówkowym ptaków (Dolina Nidy jest ostoją ptaków o randze europejskiej E62). Jeden z największych w tej części kraju system rozlewisk.

Zagrożenia:

Eksploatacja gipsu na dużą skalę, szczególnie w okolicy Gacek, zarastanie muraw kserotermicznych, wypalanie szuwarów, obniżanie poziomu wód gruntowych, osuszanie terenu, zanieczyszczenia wody ściekami komunalnymi, kłusownictwo.

Natura 2000 „Ostoja Stawiany” PLH 260033 (SOO)

Ostoja położona jest w obrębie mezoregionu Pogórze Szydłowskie oraz w zachodniej części Niecki Połanieckiej tzw. Płaskowyżu Stanieckim. Rzeźba terenu jest tu słabo rozwinięta, północna część jest poprzecinana garbami i dolinkami. Charakterystycznym elementem tego terenu są formy krasu które rozwinęły się w utworach mioceńskich głównie w gipsach, ale też i w wapieniach.

Przez obszar przepływają liczne rzeczki i strumienie o niewielkich przepływach i długości.

Ostoja Stawiany zabezpiecza występowanie muraw kserotermicznych i stanowi połączenie pomiędzy tymi siedliskami na Ponidziu i w Obszarze Chęcińskim. Występuje tu 9 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG; jest też liczna populacja staroduba łąkowego *Ostericum palustre*. Ponadto występuje wiele roślin należących do zagrożonych i rzadkich na terenie kraju.

Niewielki, obfitujący w torfianki, leje krasowe i zalane kamieniołomy obszar jest najważniejszą w regionie ostoją dla ochrony traszki grzebieniastej, ponieważ obejmuje bardzo silną populację tego gatunku. Łąki na terenie ostoi zasiedla modraszek telejus i poczwarówka zwężona oraz trzy inne chronione gatunki mięczaków.

2.8.4. Pozostałe obiekty chronione

Uzupełnieniem powyższych obszarowych form ochrony przyrody na terenie gminy Kije jest stanowisko dokumentacyjne w Gartatowicach o numerze w Rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody S 004 ustanowione Uchwałą Rady Gminy w Kijach Nr XIX/180/2002 z dnia 7 marca 2002 r. (Dz.Urz.Woj.Św.Nr 60, poz. 756 z dnia 11 maja 2002 r.). Ochroną objęto odsłonięcie geologiczne gipsów tortońskich, ulegających krasowieniu, zalegających pod warstwą mioceńskich iłów i piasków. Cenne głównie z punktu widzenia dydaktycznego i naukowego.

3. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych.

3.1. Kopaliny.

Na terenie gminy został ustanowiony teren górniczy „Borków I” na złożu gipsów „Borków-Chwałowice” o zasobach 34 484 tys. ton. Samo złożo jest eksploatowane w gminie sąsiedniej.

Na terenie gminy istnieją dwa istotne udokumentowane złoża kopalni mineralnych w kategorii rozpoznania C2 (złoże Wymysłów) oraz w kategoriach rozpoznania B + C1 (złoże Gołuchów).

Złoże Wymysłów (niezagospodarowane):

- ogólna powierzchnia złoża - 233ha,
- średnia miąższość złoża – 41,7m,
- średni nakład - 2,5m,
- wykorzystanie: dla przemysłu cementowego, kamień wapienny, wapno rolnicze palone, nawóz węglanowy, zasoby: 242 365 tys. ton.

Złoże Gołuchów (eksploatacja zaniechana):

- ogólna powierzchnia złoża – 25ha,
- średnia miąższość złoża – 59,96m,
- średni nakład – 3,36m,
- wykorzystanie: kruszywo łamane, kamień wapienny, wapno rolnicze palone, nawóz węglanowy, zasoby: 4 422 tys. ton

Poza tym, w granicach gminy zlokalizowane są następujące udokumentowane złoża o mniejszym znaczeniu: złożo Górki (bentonity i ily bentonitowe) o zasobności 57 tys. ton oraz złożo Gartatowice (gips i anhydryt) o zasobności 1 303 tys. ton. Wydobywanie z tych złóż jest zaniechane.

Pozostałe surowce mineralne występujące na terenie gminy w złożach nieudokumentowanych:

- Surowce węglanowe kredy i trzeciorzędu (paleogenu): margle i wapienie. Wydobywanie zaniechane ze względu na złą jakość surowca (eksploatacja odbywała się jedynie na potrzeby lokalne).
- Iły sarmatu – występują w okolicy miejscowości Wala Żydowska. Uznane za nieprzydatne ze względu na złą jakość złoża.
- Lessy – okolice miejscowości Kokot i Umianowice. Zła plastyczność surowca.

- Surowce okrucowe czwartorzędu –utwory piaszczysto – żwirowe plejstocenu i holoceny. Są to piaski średnio i gruboziarniste, często otoczkami, mające zastosowanie w zaprawach budowlanych, produkcji betonu oraz jako kruszywo drobne drogowe.
- Torfy – zlokalizowane w dolinie Morawki i Nidy (okolice Umianowic). Są to torfy niskie charakteryzujące się małą miąższością i niską jakością i mogą się jedynie nadawać do celów ogrodniczych.

3.2. Wody podziemne

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski, obszar dorzecza Nidy położony jest w obrębie czterech regionów: Nidziańskiego, Wokółświętokrzyskiego, Świętokrzyskiego i Przykarpackiego.

Gmina Kije znajduje się w całości na obszarze regionu Nidziańskiego. Najgłębszymi rozpoznanymi wodami regionu są wody kredowe. Wody tych utworów są pod ciśnieniem na dość znacznej głębokości. Nie mają one obecnie większego użytkowego znaczenia.

Utwory wodonośne czwartorzędu to głównie osady piaszczyste i piaszczysto-żwirowe, pochodzenia wodnolodowcowego, lodowcowego, rzeczno, rzadziej eolicznego. Miąższość ich dochodzi do 30 m. Zwierciadło wód podziemnych jest na dużych obszarach swobodne, a lokalne napięcia powodują mady i torfy zalegające w stropie osadów rzecznych. Poziom plejstoceni ma często bezpośredni kontakt hydrauliczny z leżącymi niżej starszymi poziomami wodonośnymi. Poziom ten ujmują głównie płytkie studnie gospodarskie na obszarze całej gminy. Poziom czwartorzędowy ulega częstym wahaniom i jest zależny od warunków klimatycznych. Kredowe piętro wodonośne występuje na rozległym obszarze gminy. Główny poziom wodonośny stanowią spękane wapienie margliste i margle górnej kredy. Poziom ten ma charakter szczelinowy i szczelinowo-porowy. Poziom ten odznacza się swobodnym zwierciadłem wody (tylko lokalnie utwory nieprzepuszczalne, młodsze zalegające na kredzie, powodują występowanie naporowego zwierciadła). Poziom ten jest najpowszechniej eksploatowany na obszarze regionu. Jest on równocześnie poziomem zasilającym liczne na tym obszarze źródła (typu dolinnego i podzboczowego). Poziom ten zasilany jest głównie opadami atmosferycznymi,

czemu sprzyjają występowanie utworów kredowych na powierzchni i cienka na ogół pokrywa osadów czwartorzędowych.

W północnej części gminy występuje poziomy wodonośne górno- i środkowojurajski. Poziom górnojurajski w dolnej części jest zbudowany z wapieni skalistych z krzemieniami i ma korzystniejsze parametry hydrogeologiczne niż w bardziej marglistej części górnej. Wzajemne połączenia hydrauliczne z przylegającym piętnem kredowym w niecce lubelsko-radomskiej istnieją w strefach dyslokowanych i w przerwach w ciągłości warstw ilastych wzdłuż fleksur brzeżnych. Wodonośność poziomu jest zmienna. Najwyższe parametry filtracji istnieją w dużych strefach uskokowych z rozwiniętym krasem. Miąższość poziomu wynosi 100–150 m. Wyższa wodoprzewodność występuje tylko lokalnie, najczęściej na północno-wschodnim obrzeżeniu Gór Świętokrzyskich. Zwierciadło wody jest na ogół swobodne i występuje na głębokości od kilku metrów w dolinach rzecznych do nawet 60 m na wyniesieniach morfologicznych. Lokalne napięcia powodują półprzepuszczalne osady plejstocenu i nie spękane bloki skalne. Liczne wychodnie wapieni i margli sprzyjają bezpośredniemu zasilaniu warstw wodonośnych.

Na terenie gminy występują dwa zbiorniki GZWP:

GZWP nr 416 Małogoszcz (pow. 242 km², zasoby dyspozycyjne około 1 700 m³/h); górnojurajski - J₃; szczelinowo-krasowy (wapienie, margle).

GZWP nr 409 Niecka Miechowska SE (część w granicach woj. o pow. 2 240 km² posiada zasoby dyspozycyjne około 11 790 m³/h); górno-kredowy - Cr₂; szczelinowy (margle, wapienie, opoki).

4. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych, w tym terenów górniczych

a) Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2009 r. nr 151 poz. 1220 z póź. zm.)

- Parki Krajobrazowe,
- Obszary Chronionego Krajobrazu,
- obszary Natura 2000,

b) Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 r. (Dz. U. z 2001 r. nr 110 poz. 1190).

Na terenie gminy ochronie podlegają złoża kopalin, wód podziemnych i innych składników środowiska związanych z wykonywaniem prac geologicznych i wydobywania kopalin, opisanych w rozdziale 3.1.

c) Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. z 1995 r. nr 16 poz. 78 ze zmianami).

Ochrona gruntów na terenie gminy polega na ograniczeniu przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne, zachowaniu torfowisk i naturalnych zbiorników wodnych.

d) Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2003 r. nr 162 poz. 1568).

Ochronie i opiece podlegają opisane w rozdziale 6:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- udokumentowane stanowiska archeologiczne.

e) Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. z 2001 r. nr 1152 poz. 1229 ze zmianami).

Ochronie podlegają wody, ujęcia wód wraz z ustalonymi strefami ochronnymi, obszary zagrożone powodzią.

5. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów

W strukturze własności gminy Kije dominują grunty osób fizycznych. Zajmują one powierzchnię 7697 ha, co stanowi ok. 77% wszystkich gruntów znajdujących się w granicach administracyjnych gminy Kije. Drugi co do wielkości odsetek stanowią grunty Skarbu Państwa. Zajmują one powierzchnię 1873 ha, co stanowi ok. 19 % powierzchni. Pozostałe grunty zajmują niewielką powierzchnię w porównaniu z w/w. Dokładną strukturę władania gruntami na terenie gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10 Studium władania

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)	Udział (%)
1	Grunty SP z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	1873	18,7
2	Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	114	1,1
3	Grunty spółek SP, przedsiębiorstw państwowych i innych państwowych osób prawnych	0	0
4	Grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	54	0,5
5	Grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w użytkowanie wieczyste	1	0
6	Grunty, które są własnością samorządowych osób prawnych oraz grunty, których właściciele są nieznani	36	0,4
7	Grunty osób fizycznych	7697	76,9
8	Grunty spółdzielni	147	1,5
9	Grunty kościołów związków wyznaniowych	12	0,1
10	Wspólnoty gruntowe	26	0,3
11	Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	24	0,2
12	Grunty powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0
13	Grunty województw z wyłączeniem	17	0,2

	gruntów przekazanych w użytkowanie		
14	Grunty województw przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0
15	Grunty będące przedmiotem własności i władania osób innych niż wymienione wyżej	12	0,1
16	Razem:	10013	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, stan na 01.01.2009 r.

6. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

6.1. Rys historyczny²

Badania archeologiczne świadczą o istnieniu osadnictwa na Ponidziu już w epokach kamiennej i brązu tj. przed 1700 r. p.n.e. do 700 p.n.e. Tu z końcem IX wieku powstało pierwsze plemienne państwo Wiślan. Panowanie Kazimierza Wielkiego dało Ponidziu liczne fortyfikacje od Wiślicy po Nowy Korczyn.

Kije to jedna z najstarszych wsi Ponidzia, położona przy starym „szlaku cysterskim” Jędrzejów – Staszów, której początki sięgają XI wieku. Podanie ludowe głosi, iż na pagórku zwanym teraz Winnicą stał zamek księcia, którego władzy podlegały sąsiednie włości. Znana jest również legenda o wypełnianiu ściętymi kijami przestrzeni dzielącej kolegiatę od grodu na Winnicy, skąd rzekomo pochodzi nazwa miejscowości. Po raz pierwszy nazwa ta wymieniona została w dokumencie ks. Henryka Sandomierskiego z 1166 r. dla joannitów w Zagościu. Następny dokument z okresu 1170 – 1175 r. wydany dla Zagościa przez Kazimierza Sprawiedliwego wymienia czterech dziesiętników z Kij, chwilowo przebywających w Zagościu. W dokumencie z 1198 r. wyliczając majątności stanowiące uposażenie klasztoru bożogrobców w Miechowie, również wymieniono wieś Kije, jako znaczniejszy ośrodek osadniczy lub administracyjny. W dokumencie z 1213 r. znajduje się informacja o dość wczesnym istnieniu dwóch prebend w Kijach, z których jedna,

² źródło: Gminny Portal Internetowy www.kije.pl

w wyniku ugody między biskupem krakowskim Wincentym i komesem Wojławem, została nadana kolegiacie w Kielcach. Również Jan Długosz wielokrotnie wspominał Kije i dobra „klucza kijowskiego”.

Na terenie Kij dość wcześnie natrafiamy na ślady życia religijnego. Prawdopodobnie już w 1120 r. Piotr Dunin pobudował tu romański kościół. Źródła przyjmują, że jego fundatorem był Henryk Sandomierski. W tym czasie miejscowość była też siedzibą kasztelanii, którą w drugiej połowie XII stulecia przeniesiono do osady Czechów. W roku 1326 Kije figurują w źródłach jako siedziba dziekana i od tej pory występują już stale jako stolica dekanatu, który rozciągał się od Czarnej Nidy na północy, po Wiślicę na południu. Uszczuplenie terytorium parafialnego nastąpiło w okresie między rokiem 1598 a 1664. Według tradycji pod Grunwaldem dziedzic Kij pokonał komtura krzyżackiego i na znak triumfu zdarty z niego płaszcz kazał przerobić na ornat dla kościoła. Od XVII do końca XIX wieku przy kościele funkcjonował szpital. Pełnił on rolę domu starców oraz schroniska dla ubogich.

Na początku XVIII wieku na obszarze gminy miała miejsce największa i najkrwawsza na ziemiach polskich bitwa wielkiej wojny północnej. W dniu 19 lipca 1702 roku na podmokłych i lesistych terenach pomiędzy Kliszowem, Rębowem, Borczynem, Wierzbicą, Górkami, Kijami i Kokotem, doszło do starcia kilkudziesięciu tysięcy żołnierzy. W bitwie walczyły połączone wojska sasko-polskie, pod dowództwem króla polskiego Augusta II Sasa, i wojska szwedzkie, którymi dowodził król szwedzki Karol XII Sudermański. Pomimo liczebnej przewagi i lepszej znajomości terenu August II bitwę przegrał. Większość pamiątek materialnych związanych z bitwą pod Kliszowem znajduje się w Szwecji, Niemczech i Rosji. W muzeach, archiwach i bibliotekach tych państw spoczywa broń i ryszturnek użyte w bitwie, oraz plany, relacje i opisy walk. Wieś Kliszów znalazła się po bitwie w sprawozdaniach i opisach najważniejszych ówczesnych europejskich strategów, polityków i władców.

W XVI i XVII wieku w Kijach istniała szkoła parafialna, którą zlikwidowano w początkach XIX wieku, ze względu na brak funduszy. W latach 70-tych XIX wieku działały dwie szkoły w Rębowie i w Stawianach, a pod koniec dwudziestolecia międzywojennego było już 9 szkół powszechnych.

Przed I wojną światową istniała w Kijach biblioteka parafialna udostępniająca swoje zbiory parafianom. Mieściła się ona na chórze kościelnym oraz na plebanii.

W XIX wieku Kije i okolice dotknęła epidemia cholery zbierająca śmiertelne żniwo. Z relacji oddelegowanego tam medyka dowiadujemy się, iż w 1873 r. ludność Kij i Lipnika w tym okresie wynosiła około 400 osób, a zabudowę stanowiły głównie domy murowane. W samych Kijach śmierć od zarazy poniosło 120 mieszkańców.

Okolo 1917r. pojawił się w pejzażu wsi nowy element - cmentarz wojenny, gdzie spoczęli żołnierze polegli w walkach nad Nidą w latach 1914- 1915. Otaczał go wał ziemny o kształcie trapezu, którego tylna część obejmowała nasyp, z częścią środkową niższą i bocznymi wyższymi wysuniętymi ku przodowi. Stały na nim duże krzyże drewniane: cztery łacińskie, dwa lotaryńskie i jeden rosyjski. Przed nasypem usytuowane były cztery rzędy mogił z aleją pośrodku, kryjące szczątki 189 żołnierzy austro- węgierskich i 135 rosyjskich. W roku 1937 cmentarz przeniesiono do Pińczowa; do dzisiaj zachował się po nim jeden z krzyży stojący w pobliżu Kliszowa.

Podczas II wojny światowej na terenie gminy działały oddziały partyzanckie. Najbardziej znaczącym przykładem ich bohaterskiej walki jest uderzenie na pociąg kolejki wąskotorowej. 28.VII.1944 r. grupa żołnierzy BCh dokonała nieudanej próby rozbrojenia żołnierzy niemieckich jadących tą kolejką przy moście na Nidzie koło wsi Umianowice. W walce trwającej około 45 minut partyzanci ponieśli klęskę i zmuszeni zostali do odwrotu.

W obecnym stanie terytorialnym gmina Kije działa od 1 stycznia 1973 roku. Utworzona została z obszaru zlikwidowanych Gromadzkich Rad Narodowych w Czechowie, Stawianach, Kliszowie i Kijach.

W dniu 2 maja 2004 r. Rada Gminy w Kijach przyjęła uchwałę dotyczącą ustanowienia herbu i flagi gminy, ponieważ dotąd takich emblematów ona nie posiadała. Przygotowanie projektów powierzono doktorowi Lechowi Stępkowskiemu, historykowi i pracownikowi naukowemu Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Uroczystość nadania gminie jej symboli przekształciła się w święto mieszkańców, w którym uczestniczyły władze samorządowe i zaproszeni goście.

6.2. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków.

Kije

- zespół kościoła par. p.w. św. Piotra i Pawła, nr rej.: 636/1-3 z 16.12.2010 (poprzedni nr rej.: 366 z 21.06.1967): kościół, (poprzedni nr rej.: 225 z 02.10.1956), dzwonnica, mur cmentarza kościelnego z bramkami.

Umianowice

- budynek stacji JKD, nr rej.: 637A z 16.12.2010, (poprzedni nr rej.: 1185/5 z 20.02.1995).

Hajdaszek

- budynek stacji JKD, nr rej.: 710A z 16.12.2010, (poprzedni nr rej.: 1185/5 z 20.02.1995).

Jędrzejowska Kolej Dojazdowa (JKD):

- odcinek linii JKD (Jędrzejów Osob. Wąsk. 0.00.km – Umianowice 21.07 km – Sędziejowice 30.28 km, w granicach gminy Kije od stacji Jędrzejów – Sędziejowice, (poprzedni nr rej.:1185/1 z 20.02.1995),
- odcinek linii JKD (Umianowice 0.00 km – Pińczów 9.12 km, w granicach gminy Kije od stacji Umianowice do Pińczowa, (poprzedni nr rej.:1185/2 z 20.02.1995),
- wszystkie tory zasadnicze, tory boczne dodatkowe i rozjazdy oraz obiekty inżynierjno – techniczne (mosty, wiadukty i przepusty kolejowe oraz zasilacze wody) znajdujące się na w/w odcinkach, (poprzedni nr rej.:1185/3 z 20.02.1995).

Najbardziej³ znaczącym zabytkiem kultury materialnej na terenie gminy jest kościół parafialny w Kijach pod wezwaniem św. Piotra i Pawła. Powstał on około połowy XII wieku, kiedy Kije spełniały funkcję parafii sąsiedniego Czechowa, i prawdopodobnie był fundacją Henryka Sandomierskiego. Legenda zaś głosi, iż zbudował go Piotr Duńczyk około 1120 roku. Jest to kościół wczesnobarokowy z I połowy XVII w. Prace architektoniczno-wykopaliskowe prowadzone w latach 1960-1961 przez Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem doprowadziły do odkrycia i odsłonięcia dużych partii romańskich murów. Pierwotny kościół romański datowany na XI lub XII wiek, wzmiankowany w 1213 r., był niewielkim budynkiem składającym się z nawy i półkolistej absydy. Ta ostatnia nie zachowała się, podobnie

³ źródło: Gminny Portal Internetowy www.kije.pl

jak szczytowa ściana zachodnia rozebrana w XVII w. Ocalała natomiast do wysokości 7,46 m ponad pierwotny poziom posadzki ściana północna o grubości 1,5 m z romańskim okienkiem. Południowa ściana pierwszego kościoła o tej samej grubości przetrwała w znacznie niższej wysokości. W niej od wewnątrz zachowany do dziś, półkoliście zamknięty, obecnie zamurowany, portal romański z wyrytą na nim gotycką tarczą z herbem. W podziemiach prezbiterium widoczne są fundamenty romańskiego kościoła wzniesione z kamienia łamanego, układanego poziomo lub warstwami „w jodełkę”, a także zachowane relikty pierwotnej posadzki z zaprawy gipsowej. Do barokowej nawy obecnego kościoła dobudowane są dwie późnobarokowe kaplice: północna św. Józefa (1733 r.) i południowa Świętej Rodziny (1776 r.). Marmurowy portal prowadzący z prezbiterium do zakrystii posiada na nadprożu datę 1702 i herb Nieczuja. Wyposażenie wnętrza kościelnego barokowe. Charakterystycznym elementem jest krucyfiks późnobarokowy z 1783 r., umieszczony w górze na belce w przedzie kościoła, oraz ambona ufundowana w 1755 r. przez dziedzica Kij – Stefana Dębińskiego. Początkowo była drewniana, zdobiona malowidłami, obecnie rokokowa, połączona z płaskorzeźbami. Prezbiterium pokryte jest sklepieniem kolebkowo-krzyżowym, nawa natomiast kolebkowym z lunetami. W zewnętrznej ścianę zakrystii, od wschodu wmurowane są dwie kamienne tarcze gotyckie z herbami Grzymała i Jelita.

Obok kościoła znajduje się barokowa dzwonnica z 1789 roku, a w pobliżu cmentarz kościelny otoczony murem z 1766 roku z dwiema barokowymi bramkami.

6.3. Obiekty wpisane ewidencji zabytków.

W granicach gminy wskazuje się następujące obiekty wpisane do wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków:

Gołuchów

1. Kaplica p.w. MB Częstochowskiej, mur., 2 poł XIX w., remont 1980 r.

Kije

1. Kostnica, mur., 1 poł. XIX w.(?)
2. Plebania, mur., ok. 1930 r.
3. Cmentarz parafialny stary
4. Cmentarz parafialny nowy

Rębów

1. Kaplica p.w. MB Częstochowskiej mur., ok. 1800 r., remont ok. 1980 r.

Stawiany

1. Kapliczka św. Jana Nepomucena, mur., XIX w.

Umianowice

1. wieża ciśnień przy stacji JKD, mur. XX w.

Żydówek

1. Park dworski, leśny, XIX w.

6.4. Stanowiska archeologiczne w ramach AZP (Archeologiczne Zdjęcie Polski).

Na terenie gminy Kije znajdują się liczne stanowiska archeologiczne, z czego dwa zostały wpisane do rejestru zabytków:

Gortatowice

- kopiec pradziejowy, nr rej. 19 dział Aa, 10.09.1986.

Jest to tzw. „szwedzka mogiła”, która według tradycji związana była z bitwą pod Kliszowem podczas wielkiej wojny północnej.

Umianowice

- osada, nr rej. 61 dział Aa z dnia 20.08.1986.

Osada pochodzi z okresu wczesnośredniowiecznego, z epoki plemiennej. Jest datowana na drugą połowę VII w. do połowy X w. i należy do zespołu otwartych osad podgrodzowych grodu w Stawach, gm. Imielno.

Stanowiska archeologiczne występują niemal w całej gminie, jednak największa ich koncentracja jest na południu gminy w okolicy Umianowic, Gortatowic, i Stawian, a także w rejonie Rębowa oraz w terasie nadzalewowej rzeki Nidy, Strugi i jej dopływów.

6.5. Strefy ochrony konserwatorskiej.

W granicach gminy Kije wyznaczone zostały strefy archeologicznej ochrony konserwatorskiej, oznaczone odpowiednio na rysunku studium. Skupiają one, zlokalizowane blisko siebie, zespoły udokumentowanych stanowisk archeologicznych.

Ze względu na wysoką wartość kulturową i historyczną proponuje się wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej zespołu kościoła Piotra i Pawła w Kijach, starego cmentarza w Kijach oraz parku leśnego w Żydówku.

7. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców.

7.1. Demografia.

7.1.1. Stan ludności.

Liczba ludności gminy Kije według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31.XII.2008 r. wynosiła 4 611 mieszkańców, co stanowiło 0,36% ludności województwa świętokrzyskiego oraz 10,99% ludności powiatu pińczowskiego.

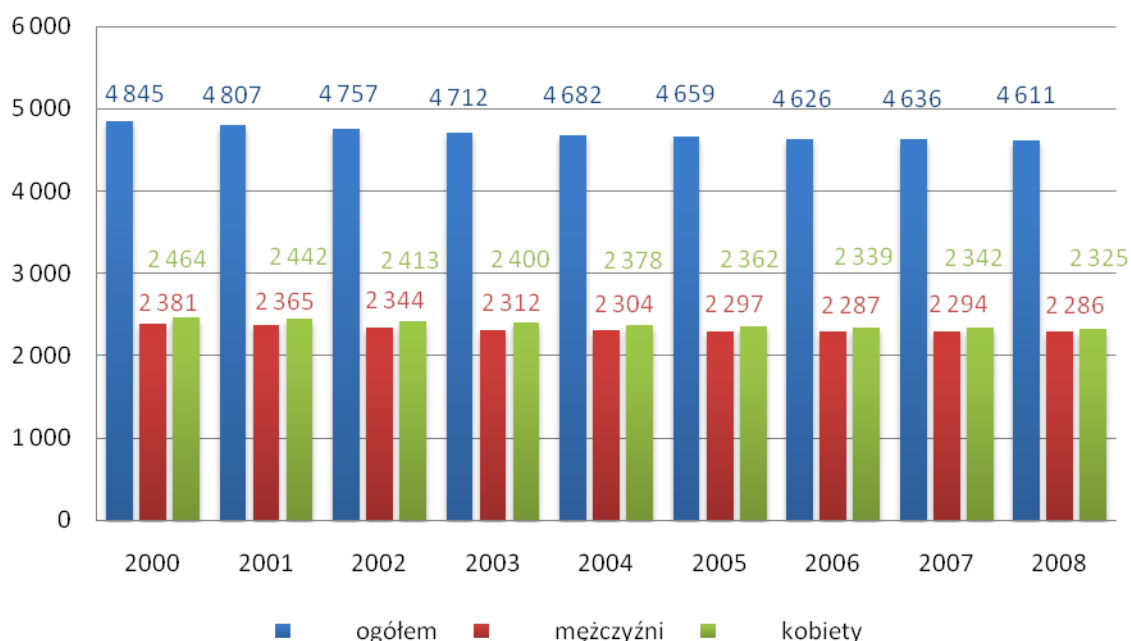
Tabela 11 Sytuacja demograficzna gminy Kije, powiatu pińczowskiego oraz województwa świętokrzyskiego w 2000 r. oraz 2008 r.

Wyszczególnienie	Lata	Liczba ludności				Współczynnik feminizacji
		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ludność na km ²	
Województwo świętokrzyskie	2000	1 313 689	641 478	672 211	112,37	104,79
	2008	1 279 303	622 450	656 853	109,25	105,53
Powiat pińczowski	2000	44 191	21 829	22 362	72,33	102,44
	2008	41 968	20 665	21 303	68,46	103,09
Gmina Kije	2000	4 845	2 381	2 464	48,94	103,49
	2008	4 611	2 286	2 325	46,11	101,71

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

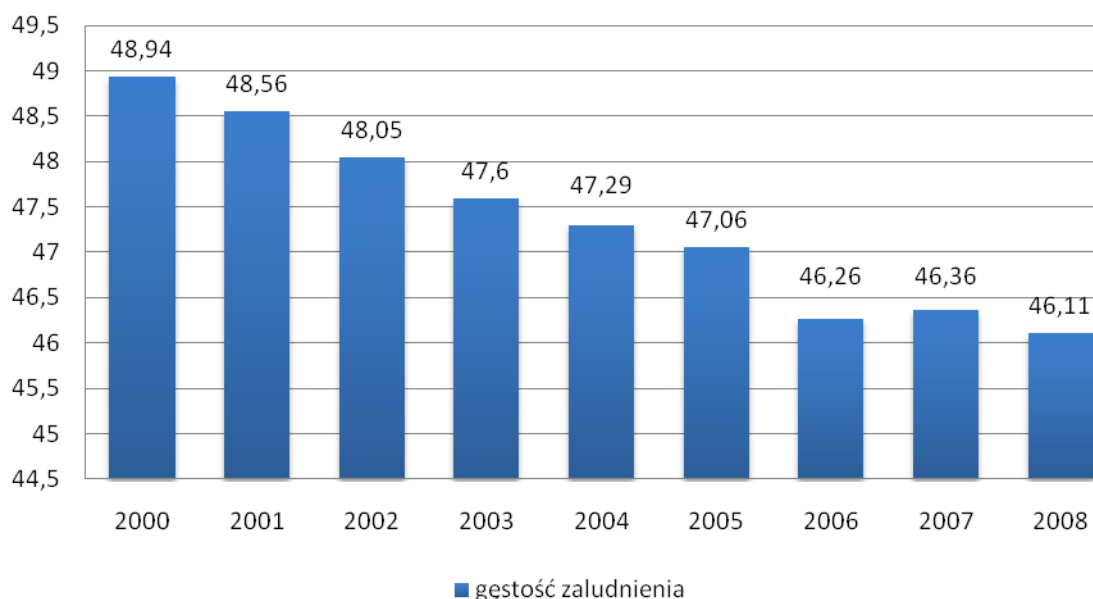

Rysunek 2 Liczba mieszkańców gminie Kije w latach 2000-2008.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

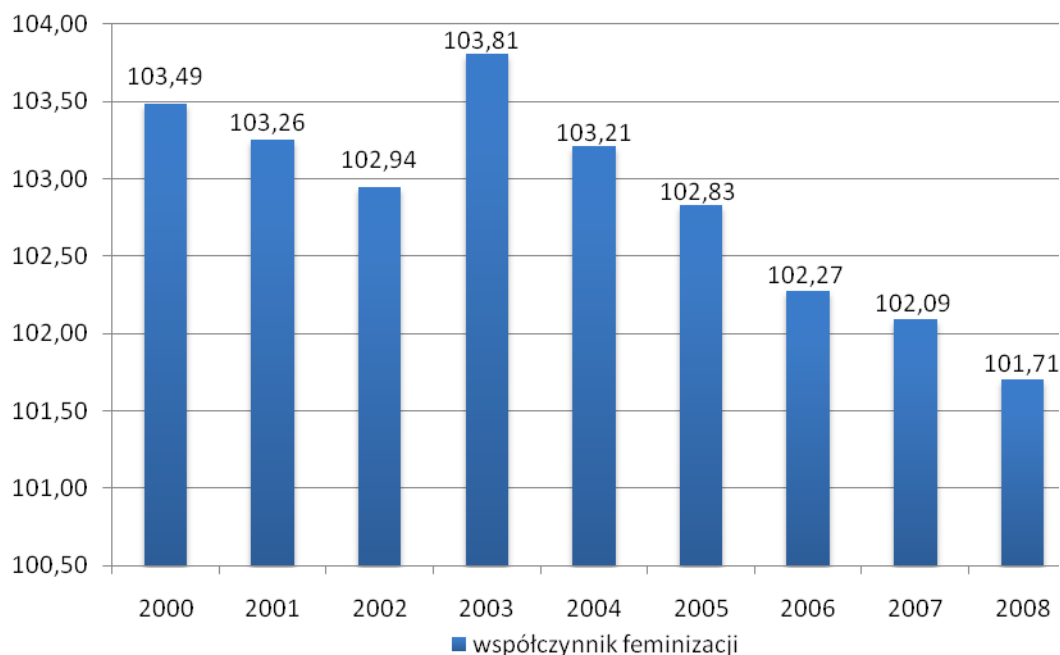
Od 2000 roku obserwuje się niewielki systematyczny spadek liczby ludności gminy Kije. Od 2000 do 2008 roku liczba ta zmniejszyła się o 4,82% tj. o 234 osoby. W 2006 roku powierzchnia gminy uległa zwiększeniu z 9926 ha do 10017 ha. Niemniej jednak liczba ludności kształtowała się przede wszystkim pod wpływem elementów ruchu naturalnego i przemieszczeń migracyjnych. W całym badanym okresie liczba kobiet przewyższała liczbę mężczyzn.

Rysunek 3 Gęstość zaludnienia w gminie Kije w latach 2000 -2008.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W analizowanym okresie wskaźnik gęstości zaludnienia w gminie Kije z roku na rok malał i w 2008 roku wynosił 46,11 osób/km². Wskaźnik ten był wyraźnie niższy niż średnia gęstość zaludnienia w województwie świętokrzyskim. W 2008 r średnia gęstość zaludnienia dla tego obszaru wyniosła bowiem 109,25 osób/km².

Na koniec 2008 roku kobiety stanowiły 50,42% ogólnej liczby mieszkańców. W roku tym na 100 mężczyzn przypadają 102 kobiety. Współczynnik feminizacji w latach 2000-2008 nie ulegał znacznym wahaniom. Najwyższą wartość omawiany wskaźnik osiągnął w 2003 roku. Z kolei w 2008 r. współczynnik feminizacji charakteryzował się najniższą wartością.

Rysunek 4. Współczynnik feminizacji w latach 2000 - 2008

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

7.1.2 Ruch naturalny, migracje i przyrost rzeczywisty.

Tabela 12 Ruch naturalny ludności w gminie Kije w latach 2000 - 2008

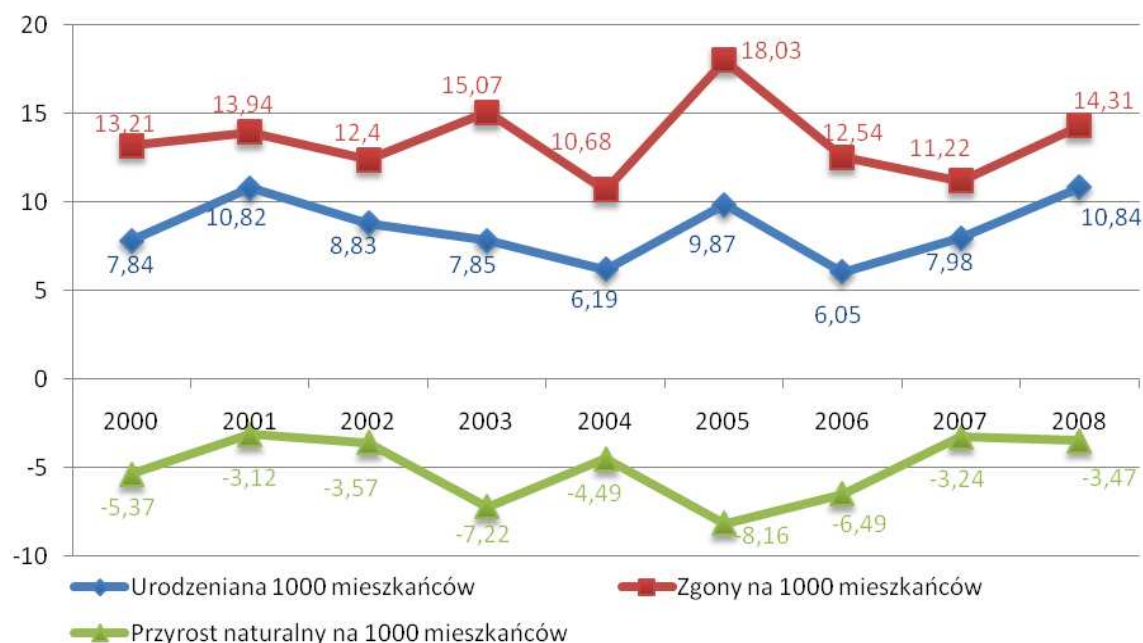
Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Urodzenia	38	52	42	37	29	46	28	37	50
Zgony	64	67	59	71	50	84	58	52	66
Przyrost naturalny	-26	-15	-17	-34	-21	-38	-30	-15	-16
Urodzenia na 1000 mieszkańców	7,84	10,82	8,83	7,85	6,19	9,87	6,05	7,98	10,84
Zgony na 1000 mieszkańców	13,21	13,94	12,4	15,07	10,68	18,03	12,54	11,22	14,31
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-5,37	-3,12	-3,57	-7,22	-4,49	-8,16	-6,49	-3,24	-3,47

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 2000-2008 na terenie gminy Kije liczba urodzeń podobnie jak liczba zgonów była znacznie zróżnicowana. Na uwagę zwraca fakt, że w całym badanym okresie liczba zgonów znacznie przewyższała liczbę urodzeń, w wyniku, czego w gminie Kije obserwuje się ujemny przyrost naturalny. Należy spodziewać się, że w kolejnych latach przyrost naturalny utrzyma się na podobnym poziomie, co będzie miało wpływ na lokalną sytuację demograficzną.

Rysunek 5 Urodzenia, zgony oraz przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Kije w latach 2000 – 2008.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 13 Ruch migracyjny ludności w gminie Kije w latach 2000 – 2008.

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Zameldowania	34	47	39	48	48	55	52	61	40
Wymeldowania	50	70	72	59	57	40	55	36	49
Saldo migracji	-16	-23	-33	-11	-9	15	-3	25	-9
Zameldowania na 1000 mieszkańców	7,02	9,78	8,2	10,19	10,25	11,81	11,24	13,16	8,67
Wymeldowania na 1000	10,32	14,56	15,14	12,52	12,17	8,59	11,89	7,77	10,63

mieszkańców									
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-3,3	-4,78	-6,94	-2,33	-1,92	3,22	-0,65	5,39	-1,96

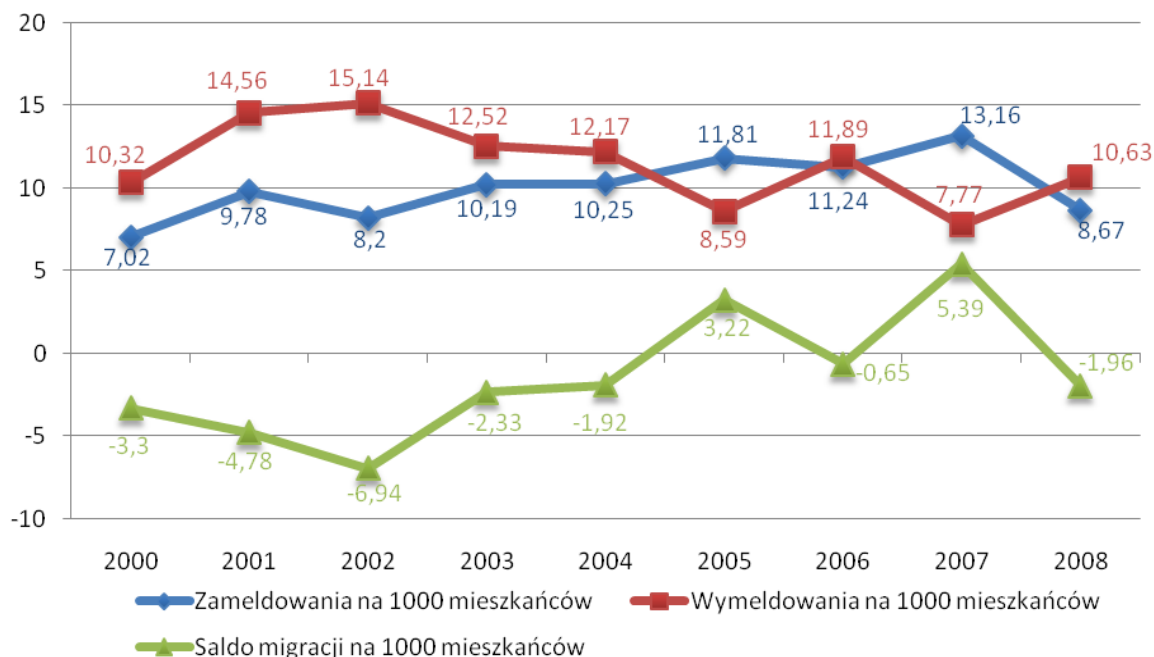
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zmiany stałego miejsca zamieszkania i miejsca czasowego pobytu określone są jako wędrówki lub migracje ludności. Generalnie migracje dzielimy na wewnętrzne, odbywające się w ramach danego kraju i zewnętrzne, związane z wyjazdem poza granice kraju (tzw. emigracja) lub napływem do danego kraju (tzw. imigracja). Migracje stałe są wraz z ruchem naturalnym głównymi czynnikami wywołującymi zmiany w stanach zaludnienia, strukturze zaludnienia oraz innych strukturach demograficznych.

Gmina Kije przez niemal cały analizowany okres charakteryzowała się ujemnym saldem migracji, co było konsekwencją przewagi rocznych odpływów nad wielkością napływów ludności na omawiany teren. Wynikało ono przede wszystkim z niekorzystnych warunków ekonomicznych i bezrobocia dotyczącego gminę Kije. Najniższą wartość, saldo migracji osiągnęło w 2002 roku, kiedy z gminy Kije wymeldowały się 72 osoby, a zameldowało się jedynie 39 osób. Natomiast w 2007 roku saldo migracji w przeliczeniu na 1000 osób osiągnęło najwyższą wartość w trakcie analizowanego okresu. Na wartość wskaźnika wpływ miał znaczący wzrost liczby zameldowań przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby wymeldowań na terenie omawianej gminy. W 2007 roku w gminie Kije zameldowało się bowiem 61 osób, podczas gdy wymeldowało się jedynie 36 osób. Ze względu na zmniejszenie liczby osób, które zameldowały się na terenie gminy i zwiększenie liczby wymeldowań w 2008 roku saldo migracji ponownie osiągnęło wartość poniżej zera.

Rysunek 6 Zameldowania, wymeldowania i saldo migracji w gminie Kije w latach 2000 – 2008.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 14 Zestawienie ruchu naturalnego oraz ruchu migracyjnego w gminie Kije w latach 2000 – 2008.

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-5,37	-3,12	-3,57	-7,22	-4,49	-8,16	-6,49	-3,24	-3,47
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-3,3	-4,78	-6,94	-2,33	-1,92	3,22	-0,65	5,39	-1,96
Przyrost rzeczywisty na 1000 mieszkańców	-8,67	-7,9	-10,5	-9,55	-6,41	-4,94	-7,14	2,15	-5,43

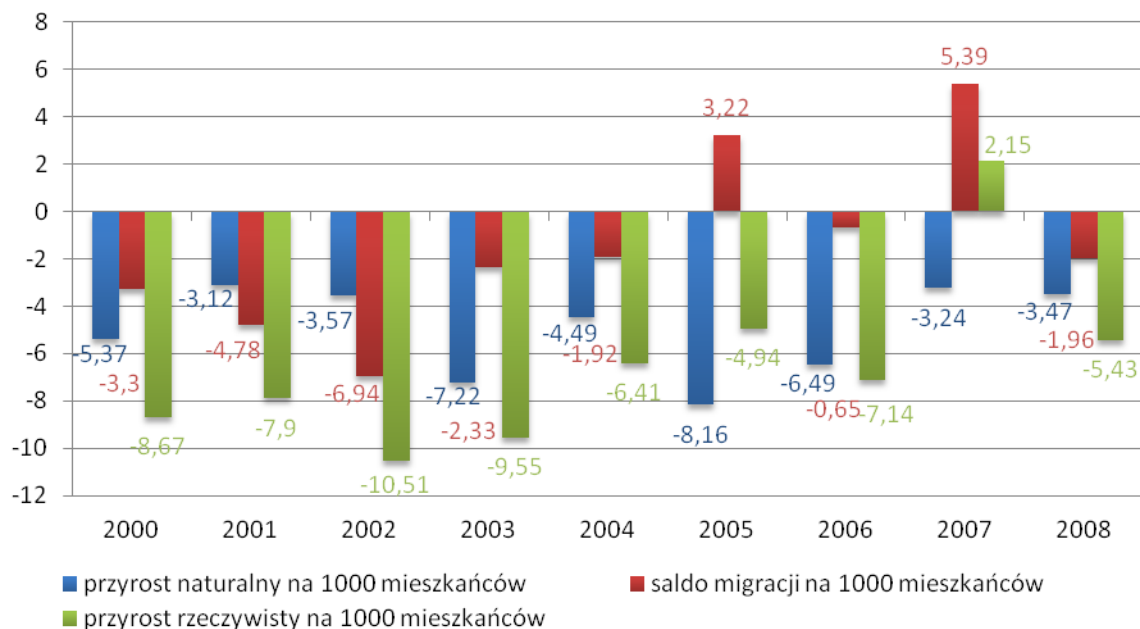
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przyrost rzeczywisty daje pełny obraz zmiany liczby mieszkańców gminy Kije. Jest wyliczany poprzez zestawienie przyrostu naturalnego ze współczynnikami migracji. Stanowi sumę wielkości przyrostu naturalnego i salda migracji. Gmina Kije przez niemal cały analizowany okres charakteryzowała się ujemnym przyrostem rzeczywistym, co było zjawiskiem negatywnym. Wyjątek stanowił 2007 rok, w którym

przyrost rzeczywisty przyjął wartość dodatnią. Z kolei najwyższym ubytkiem liczby ludności charakteryzował się rok 2002.

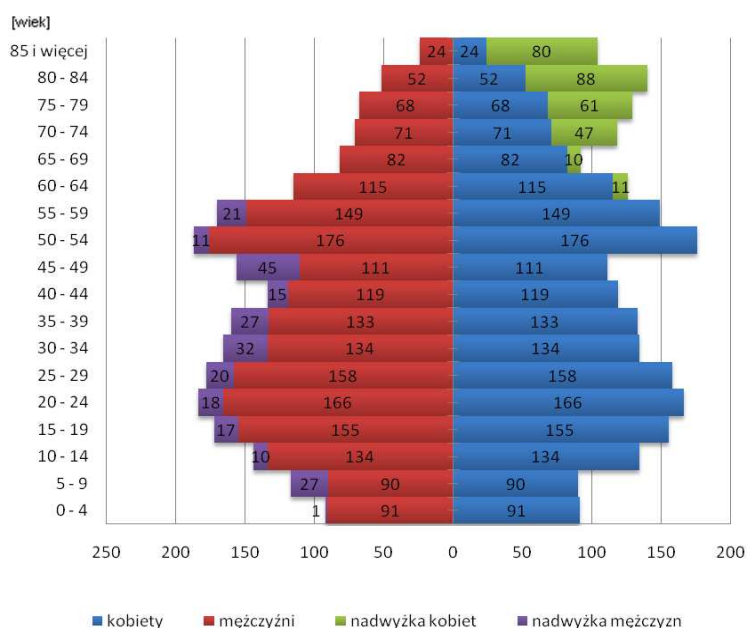
Rysunek 7 Przyrost naturalny, saldo migracji oraz rzeczywisty przyrost liczby mieszkańców w gminie Kije w latach 2000 – 2008

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

7.1.3. Struktura płci i wieku

Rysunek 8 Struktura płci i wieku gminy Kije w 2008 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wszystkie wcześniej omówione elementy ruchu naturalnego tworzą strukturę płci i wieku społeczeństwa. Wykonana na podstawie danych GUS piramida płci i wieku dla gminy Kije ukazuje:

- systematyczny spadek liczebności roczników ludności w wieku poniżej 20 lat (coraz mniejszy udział roczników najmłodszych w strukturze społeczeństwa),
- przewagę liczby mężczyzn nad liczbą kobiet w wieku od 0 do 60 lat,
- znaczną przewagę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn wieku ponad 60 lat,
- obecnie najbardziej licznymi grupami wiekowymi w gminie Kije jest ludność w wieku od 20 do 24 lat oraz od 50 do 54 lat.

Aktualny typ struktury płci i wieku społeczeństwa jest formą pośrednią między kształtem dzwonu i wrzeciona, która wykazuje trend regresywny. Struktura wiekowa ludności bezpośrednio przekłada się na strukturę wieku ekonomicznego ludności.

Tabela 15 Ludność wg ekonomicznych grup wieku w gminie Kije w latach 2000 – 2008.

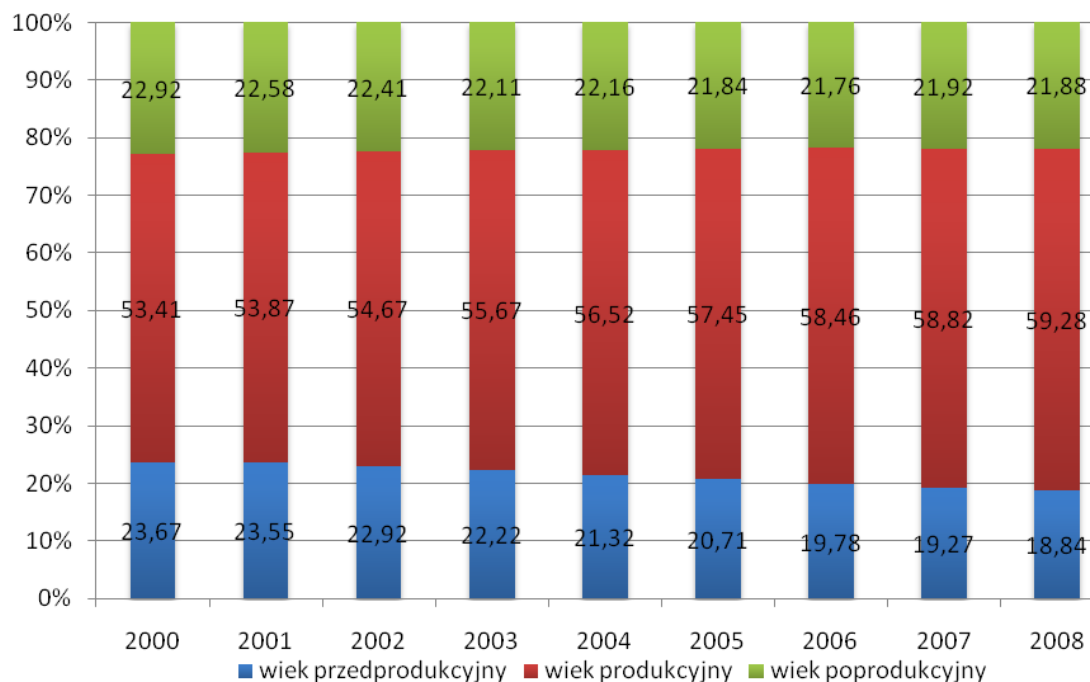
Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
wiek przedprodukcyjny	1 132	1 120	1 084	1 038	990	959	913	887	866
wiek produkcyjny	2 554	2 562	2 586	2 601	2 624	2 660	2 698	2 708	2 725
wiek poprodukcyjny	1 096	1 074	1 060	1 033	1 029	1 011	1 004	1 009	1 006

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Kije od początku analizowanego okresu systematycznie rośnie liczba osób w wieku produkcyjnym, natomiast spada liczba osób w wieku przedprodukcyjnym. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w ostatnich latach utrzymuje się na ustabilizowanym poziomie.

Rysunek 9 Ludność wg ekonomicznych grup wieku w gminie Kije w latach 2000 – 2008.

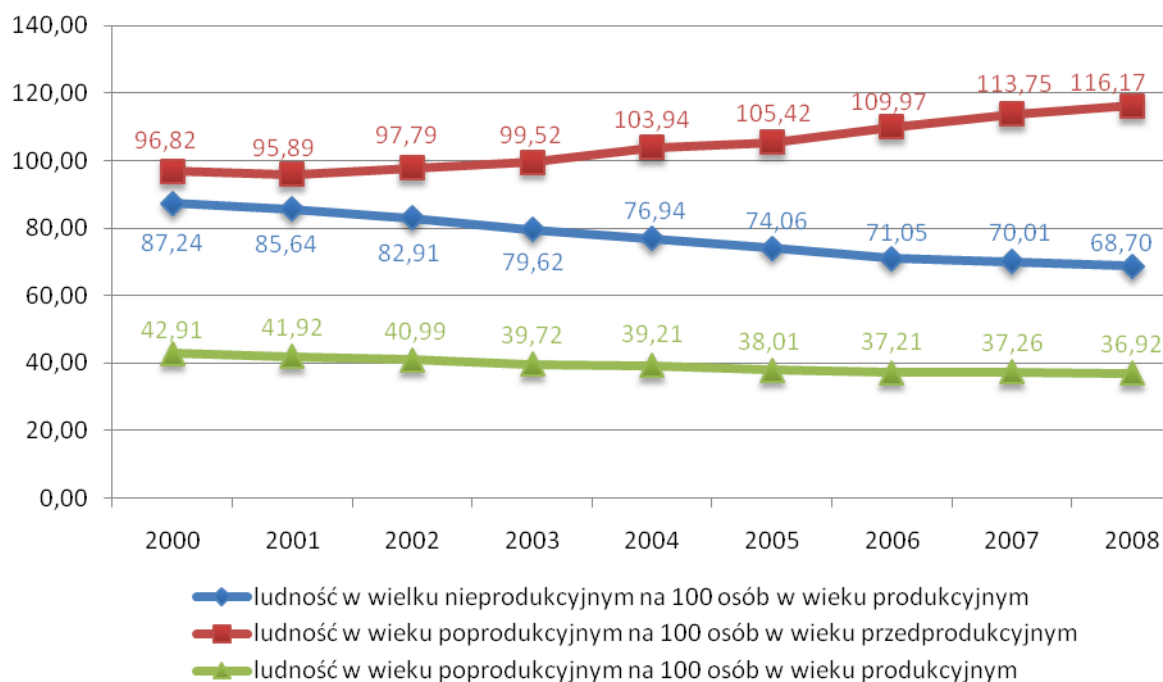

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W całym badanym okresie liczba osób w wieku produkcyjnym stanowiła największy odsetek liczby ludności ogółem. Ponadto, w okresie tym, udział osób w wieku produkcyjnym w stosunku do liczby mieszkańców ogółem, z roku na rok rósł.

Rysunek 10 Wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Kije w latach 2000 – 2008.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

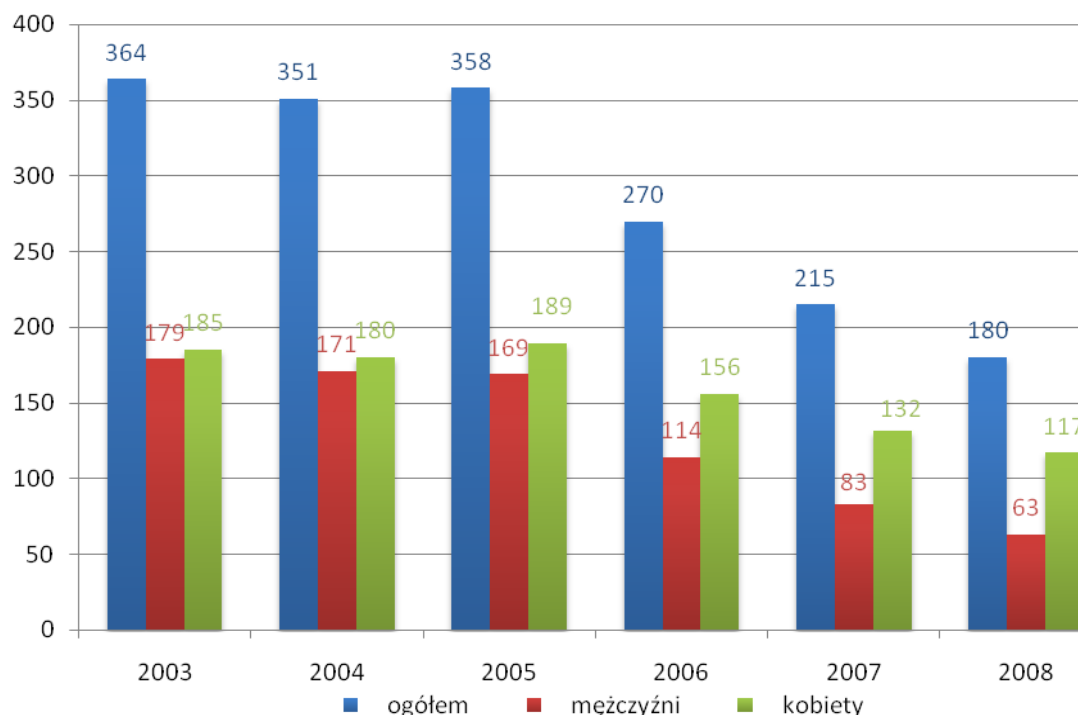
Wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym przypadającej na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wzrósł z poziomu 96,82 (2000 r.) do poziomu 116,17 (2008 r.) Przez cały charakteryzowany okres spadał wskaźnik ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym. W 2000 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 87 osób w wieku nieprodukcyjnym, natomiast w 2008 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało już tylko 68 osób w wieku nieprodukcyjnym. Zmniejszenie liczby osób w wieku nieprodukcyjnym w analizowanym okresie spowodowane było głównie wejściem w wiek produkcyjny zwiększonej liczby osób w wieku nieprodukcyjnym. Przez cały analizowany okres na stabilnym poziomie utrzymywał się wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym.

7.2. Strefa gospodarcza

7.2.1. Bezrobotni

Rysunek 11 Liczba bezrobotnych w gminie Kije w latach 2003 – 2008.

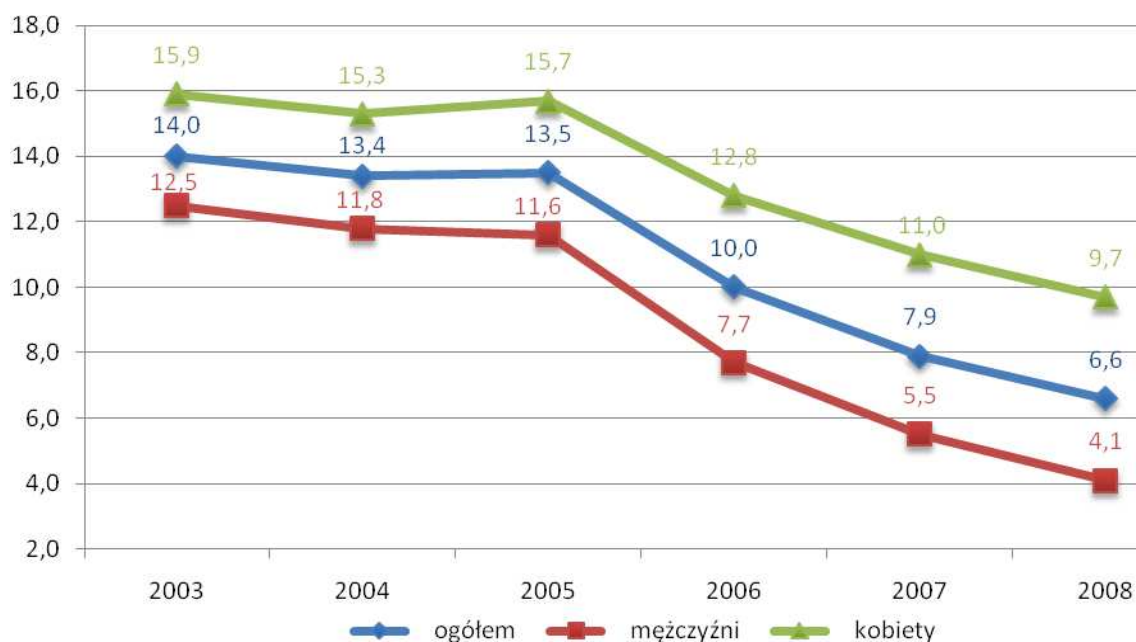
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W trakcie analizowanego okresu stopa bezrobocia z roku na rok malała. Po 2005 roku zauważa się bardzo wyraźny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W 2006 roku stopa bezrobocia w gminie spadła do poziomu 10%. Z kolei na koniec grudnia 2008 r. stopa bezrobocia w gminie Kije wynosiła już tylko 6,6%. Mimo korzystnego trendu, negatywnym zjawiskiem występującym na lokalnym rynku pracy jest długi okres poszukiwania pracy. Bezrobotni pozostający bez pracy dłużej niż rok stanowili w 2007 roku., 56 % ogółu bezrobotnych.

Spadek bezrobocia w gminie jest zgodny z obserwowaną od 2002 roku tendencją spadku osób pozostających bez pracy, nie tylko w regionie, ale i całym kraju. Cechą mającą istotny wpływ na zróżnicowanie zagrożenia bezrobociem jest wiek ludności aktywnej zawodowo.

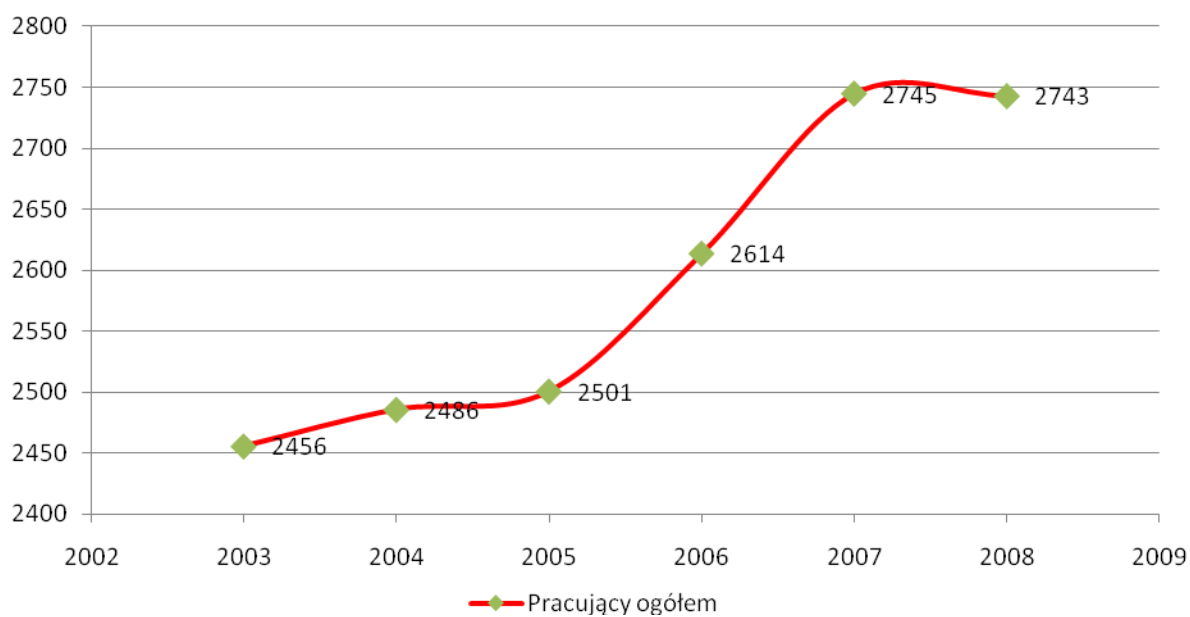
Rysunek 12 Stopa bezrobocia w gminie Kije w latach 2003 – 2008.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

7.2.2. Pracujący

Rysunek 13 Liczba pracujących w gminie Kije w latach 2003 – 2008.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wraz ze spadkiem bezrobocia w gminie wzrastała liczba zatrudnionych. Najbardziej znaczący wzrost nastąpił w latach 2005-2007, po czym sytuacja ustabilizowała się na poziomie około 2740 zatrudnionych. Na terenie gminy przeważają małe przedsiębiorstwa handlowe i usługowe. Bliskość ośrodków miejskich sprawia, że część mieszkańców gminy właśnie tam znajduje zatrudnienie.

7.3. Strefa społeczna.

7.3.1. Mieszkalnictwo.

Tabela 16 Sytuacja mieszkaniowa w gminie Kije w latach 2000 – 2008.

Rok	Mieszkania	Izby	Powierzchnia (m ²)
2000	1 551	4 932	95 239
2001	1 559	4 978	96 199
2002	1 350	4 906	105 214
2003	1 564	5 630	120 239
2004	1 577	5 689	121 768
2005	1 581	5 715	122 229
2006	1 584	5 735	122 519
2007	1 593	5 783	123 171
2008	1 607	5 867	124 620

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na sytuację mieszkaniową oddziałuje wiele czynników, wśród których do najważniejszych zalicza się zasoby mieszkaniowe, powierzchnię użytkową, tempo rozwoju budownictwa mieszkaniowego itp.

Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Kije w 2008 r. wynosiły 1 607 mieszkań, w których znajdowało się 5 867 izb, o łącznej powierzchni 124 620m². Przeciętna powierzchnia jednego mieszkania wynosiła 77,55m². W latach 2000-2008 zasoby mieszkaniowe w gminie zwiększyły się o 56 mieszkań. Natomiast w ciągu 8 lat łączna ilość izb wzrosła w sumie o 935, a średnia powierzchnia użytkowa

mieszkania wzrosła o 16,15m². Wszystkie wskaźniki wskazują na poprawę jakości zamieszkania.

Tabela 17 Zasoby mieszkaniowe wg formy własności w 2007 r.

Rok	Zasoby gminy (komunalne)	%	Zasoby zakładów pracy	%	Zasoby osób fizycznych	%	Zasoby pozostałych podmiotów	%
2007	22	1,38	18	1,13	1550	97,30	3	0,19

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2007 roku 97% ogółu zasobów należało do osób fizycznych (1550 mieszkań). Własność gminy stanowiły 22 mieszkania, co odpowiadało 1,38% ogółu zasobów. W 2007 roku na terenie gminy Kije zakłady pracy były w posiadaniu 18 mieszkań (1,13% ogółu zasobów). Z kolei do pozostałych podmiotów należały jedynie 3 mieszkania, co stanowiło 0,19% sumy wszystkich mieszkań w gminie.

7.3.2. Oświata.

7.3.2.1. Przedszkola.

Na terenie gminy Kije znajdują się dwa przedszkola: w Kijach oraz Włoszczowicach. Wg danych GUS liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wynosiła w 2008 r. 56. Przewidziana liczba miejsc dla dzieci wynosiła 57.

7.3.2.2. Szkoły podstawowe

Na terenie gminy Kije działają trzy szkoły podstawowe podległe samorządowi gminnemu. Uczyło się tam w 2008 r. 326 uczniów, z czego 64 uzyskało status absolwenta.

Tabela 18 Szkoły podstawowe w gminie Kije, lata 2000 i 2008.

Rok	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba absolwentów	Liczba uczniów na jedno pomieszczenie
2000	5	435	78*	16
2008	3	326	64	14

*) 2001 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na przełomie 8 lat liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych uległa znacznemu zmniejszeniu (o 25% w stosunku do 2000 r.), w związku z tym zmniejszyła się również liczba absolwentów. W przeciągu 8 lat liczba szkół zmniejszyła się z 5 do 3.

Tabela 19 Szkoły podstawowe w gminie Kije.

L.p.	Nazwa szkoły	Adres
1.	Szkoła Podstawowa w Kijach	Kije 14 28-404 Kije
2.	Szkoła Filialna we Włoszczowicach	Włoszczowice 15 28-404 Kije
3.	Szkoła Filialna w Gartatowicach	Gartatowice 28-404 Kije

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych <http://www.kije.pl/>.**7.3.2.3. Szkoły gimnazjalne.**

Na terenie gminy Kije działała jedno gimnazjum podporządkowane samorządowi gminnemu. W 2007 r. uczyło się tam 174 uczniów, z czego 74 uzyskało status absolwenta.

Tabela 20 Gimnazja w gminie Kije, lata 2000 i 2008.

Rok	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba absolwentów	Liczba uczniów na jedno pomieszczenie
2000	1	143	64*	17
2008	1	174	74	21

*) 2002 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W badanym okresie liczba uczniów uczęszczających do gimnazjum uległa zwiększeniu z 143 do 174. Znacznie zwiększyła się również liczba uczniów na jedno pomieszczenie z 17 w 2000 r. do 21 w 2008 r. oraz liczba absolwentów z 64 w 2002 r. do 74 w 2008 r.

7.3.2.4. Szkoły średnie i ponadgimnazjalne

Na terenie gminy Kije brak jest szkół średnich i ponadgimnazjalnych. Młodzież chcąc kontynuować naukę po zakończeniu gimnazjum uczęszcza do liceów ogólnokształcących, techników lub szkół zawodowych w Pińczowie, Busku i Kielcach.

7.3.2.5. Uczelnie wyższe.

Na terenie gminy Kije brak jest uczelni wyższych. Najbliższymi miejscowościami, w których mieszkańcy mogą zdobyć wyższe wykształcenie są Pińczów i Kielce, gdzie funkcjonują zarówno publiczne jak i niepubliczne szkoły policealne.

7.3.3. Ochrona zdrowia

Podstawowa opieka zdrowotna na terenie gminy realizowana jest przez 2 zakłady opieki zdrowotnej. W zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej gmina objęta jest opieką zdrowotną przez Powiatowy Zespół Opieki Zdrowotnej - Szpital Rejonowy w Pińczowie, dysponujący oddziałami szpitalnymi o specjalnościach: wewnętrzny, chirurgia ogólna, intensywne terapia, położniczo – ginekologiczny, neonatologiczny.

Od 1 września 2006 roku w Gminie Kije działa Samorządowa Pracownia Rehabilitacyjna wraz z wypożyczalnią sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych. Jest to pierwsza i jedyna placówka na terenie powiatu pińczowskiego, która świadczy szeroki zakres pomocy osobom niesprawnym ruchowo, ludziom starszym oraz młodzieży, mającej problemy z prawidłową postawą. Pracownia funkcjonuje jako komórka organizacyjna Urzędu Gminy i zlokalizowana jest w nowo wybudowanym obiekcie sali sportowej.

Zakres usług medycznych w gminie uzupełniany jest przez aptekę, zlokalizowaną w Kijach.

Dostęp mieszkańców do usług medycznych nie jest zbyt utrudniony, ponieważ teren gminy jest stosunkowo mały, a przy tym miejscowości są w niedużej odległości od siebie.

7.3.4. Kultura

Bazę kulturalną gminy Kije tworzy Gminna Biblioteka Publiczna w Kijach wraz z filiami w Stawianach, Kliszowie i Czechowie, oraz trzy świetlice wiejskie w Gartatowicach, Stawianach i Samostrzałowie.

Świetlica i filia biblioteczna w Stawianach mieści się w budynku komunalnym OSP, podobną lokalizację ma świetlica wiejska w Gartatowicach.

Zakres oczekiwań w stosunku do świetlic oraz domów kultury jest bardzo duży. Są one często jedynym miejscem publicznego forum w miejscowości, ponieważ dysponują lokalem odpowiednim do przeprowadzenia imprez.

Księgozbiór biblioteki łącznie z filiami wynosi ponad 25,1 tysiące woluminów. Biblioteka prowadzi działalność informacyjną i pracę kulturalno-oświatową z dziećmi i czytelnikiem dorosłym organizując prelekcje, wystawy, konkursy. Z zasobów bibliotecznych w 2006 roku korzystało 636 czytelników, którzy wypożyczyli 8,1 tys. książek. W bibliotece w Kijach znajduje się również czytelnia z 16 miejscami do czytania i stanowiskami komputerowymi z dostępem do sieci Internet.

7.3.5. Sport i rekreacja.

Od 2003 roku na terenie gminy Kije działa Gminny Klub Sportowy. Początkowo działalność klubu skupiała się głównie wokół piłki nożnej. Obecnie organizowane są także rozgrywki w tenisie stołowym. Każdego roku, dnia 11 listopada organizowany jest również Turniej Szachowy, który cieszy się stałym zainteresowaniem sympatyków tej dyscypliny sportu. W związku z wybudowaniem nowej sali sportowej przy szkole w Kijach, powstały i realizowane są nowe możliwości na poszerzenie zakresu działalności klubowej o rozgrywki piłki siatkowej, koszykowej czy halowej piłki nożnej.

We Włoszczowicach działa Uczniowski Ludowy Klub Sportowy, którego zawodnicy trenują łucznicstwo.

8. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia, w tym wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej i występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia można podzielić na dwa rodzaje: te wynikające z uwarunkowań przyrodniczych (naturalne) i te będące wynikiem działalności człowieka (antropogeniczne).

8.1. Zagrożenia naturalne.

Jednym z zagrożeń naturalnych na terenie gminy Kije jest rzeka Nida wraz z dopływami. Jej położenie w granicach gminy wiąże się z ewentualnymi powodziami, podtopieniami oraz dopływem nieznanymi zanieczyszczeń.

W granicach gminy w ramach opracowanego dokumentu wskazano obszary zagrożone zalewaniem wodami powodziowymi.

W związku z powyższym zgodnie z ustawą Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz.U. 2001 Nr 115 poz. 1229) na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, w szczególności:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych;
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, a także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą.

Na terenie gminy nie stwierdza się wystąpienia obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

8.2. Zagrożenia antropogeniczne

Do potencjalnych zagrożeń antropogenicznych można zaliczyć:

- występowanie napowietrznych linii elektroenergetycznych 400kV i 110kV, a co za tym idzie występującego wzdłuż nich pola elektromagnetycznego,
- transport materiałów i substancji niebezpiecznych (toksycznych, łatwopalnych, wybuchowych) głównie na drogach krajowych, wojewódzkich oraz szlakach kolejowych (LHS) powodując m. in. zagrożenie zanieczyszczenia gleb oraz pożarowe na terenach leśnych,
- terminal przeładunkowy gazu płynnego (INTERGAZ) w pobliżu miejscowości Wola Żydowska. W związku z przepływem dużych ilości gazu istnieje ryzyko awarii wybuchu i zanieczyszczeń powietrza.

9. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej

9.1. Infrastruktura techniczna

9.1.1. Zaopatrzenie w wodę

Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie gminy wyniosła w roku 2008, zgodnie z danymi GUS, 58,2km z czego 56,9km znajdowało się w zarządzie bądź administracji Gminy. Od 2000 roku długość sieci wodociągowej wzrosła o 34,9km czyli ponad dwukrotnie. Wraz z długością sieci wzrosła ilość wody dostarczana do gospodarstw domowych (z 37,6 dam³ w roku 2000 do 90,8dam³ w roku 2008). Większość obszaru gminy zaopatrywana jest z komunalnego ujęcia wody w Gołuchowie (bud. 1963, zasoby eksploatacyjne – 97,0 m³/h) i Górkach (bud. 1970, zasoby eksploatacyjne – 19,9 m³/h), a siecią wodociagową objętych jest 13 sołectw. Pozostałe zostaną podłączone po zakończeniu budowy sieci zaopatrujących pozostałe miejscowości. Pobór wody z ujęcia w Gołuchowie

Tabela 21 Ujęcia wody na terenie gminy Kije, w tym ujęcia komunalne

L.p.	Lokalizacja Użytkownik	Głębokość [m]	Zwierciadło wody		Wydajność [m ³ /h]	Depresja [m]
			nawiercone	ustabilizowane		
1	Gołuchów Urząd Gminy	68,5	32,55	I – 32,55 (1970) II – 38,50 (1996)	97	7,2
2	Stawiany Urząd Gminy	30	6,5	4	9,6	12
3	Górki Urząd Gminy	40	28	13	20	7,5
4	Wymysłów Urząd gminy	70	34			
5	Kije Zbiorcza Szkoła Gminna	30	I – 6,5 II - 22	I – 5 II – 3,4	9,4	13,3
6	Kije cmentarz	22	9,5	9,5	2,1	5

7	Kije plebania	20	6,5	6,5	1,5	10
8	Kije prywatna	30	5	5	4,5	6
9	Kije PKP podstacja trakcyjna	30	22	21,5	2	2,4
10	Gartatowice	60	25,8	4,8	4	21
11	Gartatowice szkoła	33	8,3	8,1	1,2	-
12	Wola Żydowska „INERGAZ”	112	I – 1,5 II – 47 III - 76	I – 1,5 II – 13 III - 24	2,5	50
13	Umianowice prywatne	23	8,2	8,2	3,3	6,5
14	Gołuchów prywatne	30	I – 6,6 II – 8,3 III – 14,1	I – 6,6 II – 8,3 III – 2,8	12,6	9
15	Gołuchów mijanka PKP zlokalizowana na LHS	70	I - 24 II - 45	I - 7 II – 30,7	15,9	9,5
16	Czechów osiedle kolejowe	25	8,5	3,5	3,7	6,8
17	Kliszów SKR	30	0,9	0,9	15,4	9,8
18	Włoszczowice PKP	26	I-0,7 II-19	I 0,7 (1970) II +0,1(1970) 3,15(1984)	11,3	8,7

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Kije

9.1.2. Kanalizacja sanitarna

Gmina Kije znajduje się w aglomeracji ściekowej wyznaczonej Rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego Nr 7/2006 z dnia 29 maja 2006 r.

w sprawie wyznaczenia aglomeracji Kije (Dz. U. Nr 134, poz. 1569). W związku z czym został zatwierdzony i jest w trakcie realizacji „Projekt budowlany sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami, pompowniami ścieków i ich zasilaniem energetycznym w miejscowości: Borczyn, Wierzbica, Rębów, Kliszów, Kokot, Kije, Górki, Wymysłów, Gołuchów, Wola Żydowska, Żydówek, Samostrzałów, Lipnik, Hajdaszek, Czechów, Janów, Stawiany, Gartatowice, Umianowice, oraz odcinka sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości: Wymysłów, Górki, Hajdaszek, Kije - gm Kije”.

Przed wyznaczeniem aglomeracji ściekowej gmina nie posiadała sieci kanalizacji sanitarnej. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wzrosła skokowo z 0,3 km w 2006 r. do 46,8 km w 2008 r. (dane GUS). Wzrosła również ilość odprowadzonych ścieków z 4,8dam³ w 2006 r. do 56dam³ w 2008 r.

Oprócz sieci kanalizacji sanitarnej znaczącą rolę w gminie odgrywają przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz bezodpływowe zbiorniki na nieczystości ciekłe.

9.1.3. Gospodarka odpadami.

Na terenie gminy Kije nie prowadzi się selektywnej zbiórki odpadów, brakuje również instalacji i urządzeń do unieszkodliwiania odpadów. Odpady komunalne z terenu gminy wywożone na składowisko odpadów komunalnych w Skrzypowie (powiat pińczowski). Ilość wytwarzanych i składowanych odpadów komunalnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22 Masa wytwarzanych i składowanych odpadów komunalnych (2003 r.) oraz wskaźnik składowania odpadów.

	Nazwa sołectwa	Ilość wytwarzanych odpadów [Mg/rok]	Odpady składowane w [Mg/rok]	Wskaźnik składowania odpadów [kg/mieszkańca/rok]
1.	Wymysłów	5,0	3,64	60,6
2.	Górki	16,3	11,98	61,1
3.	Wierzbica	19,2	13,98	60,5

4.	Włoszczowice	53,3	42,24	65,8
5.	Borczyn	8,9	6,58	61,5
6.	Rębów	19,0	14,11	61,6
7.	Kliszów	20,7	15,23	60,9
8.	Kokot	18,2	13,57	61,7
9.	Czechów	22,6	16,95	62,1
10.	Umianowice	28,5	21,40	62,2
11.	Gartatowice	16,4	12,00	60,6
12.	Stawiany	31,4	23,74	62,8
13.	Sarnostrzałów	12,8	9,29	60,3
14.	Janów	9,5	7,13	62,6
15.	Hajdaszek	8,5	6,42	62,3
16.	Kije	39,2	30,51	64,5
17.	Lipnik	16,8	12,64	62,6
18.	Gołuchów	21,5	16,08	62,1
19.	Żydówek	8,1	5,97	60,9
20.	Wola Żydowska	16,5	12,56	63,1
	Gmina Kije razem	392,3	296	

źródło: opracowanie własne na podstawie „Planu gospodarki odpadami dla gminy Kije”

Łączna ilość odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców gminy, kształtuje się na poziomie około 392 Mg/rok. Natomiast ilość wywiezionych na składowisko odpadów w Skrzypowie wynosi 296 Mg/rok. Pozostałe 25% (około 96Mg) odpadów komunalnych jest wykorzystywanych we własnym zakresie przez mieszkańców na terenie posesji, głównie do produkcji kompostu i nawożenia gleb, makroniwelacji terenu oraz jako materiał opałowy w okresie zimowym.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla gminy Kije powstałe na terenie gminy odpady z sektora gospodarczego, są w większości wykorzystywane przez wytwórców we własnym zakresie, odbierane przez indywidualnych odbiorców na cele rolnicze lub magazynowane i przekazywane wyspecjalizowanym odbiorcom z poza terenu gminy.

Istotnym problemem w zakresie gospodarki odpadami są powstające dzikie wysypiska śmieci. Ich likwidacja regularnie obciąża budżet gminy.

9.1.3. Elektroenergetyka

9.1.3.1. Elektroenergetyczna sieć przesyłowa.

Przez teren gminy przebiega przesyłowa linia wysokiego napięcia 400kV Połaniec – Kielce (szerokość pasa technologicznego dla tej linii wynosi 80m – po 40m w obie strony od osi linii) stanowiąca element krajowego systemu energetycznego.

W pasie technologicznym lokalizowanie wszelkich obiektów oraz zalesień wymaga uzgodnienia z właścicielem linii.

9.1.3.2. Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna.

Gmina jest zaopatrywana w energię elektryczną przez linię wysokiego napięcia 110kV (szerokość pasa technologicznego 40m – po 20m w obie strony od osi linii) wyprowadzoną z GZP „Pińczów”, zasilającą jednostronnie GPZ „Kije” (rezerwa mocy energetycznej stacji GPZ 18MW), w którym następuje redukcja napięcia 110/15kV.

Z GPZ „Kije” wyprowadzone są tory sieciowe średnich napięć SN15kV (2 linie kablowe, 3 linie napowietrzne) za pomocą których energia doprowadzana jest do stacji transformatorowych redukujących napięcie 15/0,4kV.

Linie 15kV przebiegające przez teren gminy są dobrze rozwinięte i dobrze wyposażone w stacje transformatorowe, co nawet przy rozproszonej zabudowie nie wpływa na pogorszenie warunków zasilania.

9.1.3.2. Energetyka wiatrowa

Obecnie, na terenie gminy Kije nie znajdują się żadne elektrownie wiatrowe, ale istnieją warunki terenowe do ich lokalizacji. Jednak ze względu na występowanie form ochrony przyrody na całym obszarze gminy nie wskazuje się możliwości realizacji tego typu przedsięwzięć.

9.1.4. Gazyfikacja

Gmina Kije nie jest zaopatrywana w gaz z sieci przewodowej. Mieszkańcy gminy (około 60%) korzystają wyłącznie z gazu płynnego propan-butan. Na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik oraz Gminy Kije w 1994 r. został opracowany „Program Gazyfikacji Miasta i Gminy Chmielnik oraz Gminy Kije”.

Źródłem zasilania systemu gazowniczego jest magistralny gazociąg wysokoprężny 6,3Mpa relacji Zborów – Kielce poprzez stację redukcyjną pomiarową gazu w mieście Chmielnik.

Program proponuje zasilenie w gaz sołectw gminy Kije systemem gazociągów średnioprężnych wyprowadzonych z w/w stacji redukcyjnej. Przewiduje się, że z tego układu zostaną zgazyfikowane wszystkie miejscowości gminy Kije.

9.1.5. Telekomunikacja

Obsługę telekomunikacyjną w gminie zapewnia Telekomunikacja Polska S.A. poprzez Zakład Telekomunikacji w Kielcach – Rejon Telekomunikacyjny z siedzibą w Busku Zdroju. Istniejący układ telekomunikacyjny umożliwia dostęp do telefonu wszystkim mieszkańcom gminy. Obiekty publiczne jak szkoły, świetlice, Urząd Gminy oraz około 25% abonentów posiada kablony szerokopasmowy dostęp do Internetu.

Zauważalny jest rozwój na przestrzeni ostatnich lat sieci telefonii komórkowej operatorów ERA, PLUS i ORANGE. Na terenie gminy są 2 stacje bazowe telefonii komórkowej z zainstalizowanymi antenami przekaźnikowymi.

9.1.6. Zaopatrzenie w ciepło

Na obszarze gminy brak jest scentralizowanych systemów zbiorowego zaopatrzenia w ciepło. Do zaopatrzenia w ciepło budynków użyteczności publicznej, usług, zakładów stosuje się kotłownie, w większości na paliwo stałe.

W zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej do ogrzewania pomieszczeń wykorzystuje się urządzenia tradycyjne: trzony kuchenne, piece ceramiczne lub wewnętrzne instalacje centralnego ogrzewania z własnych kotłowni na paliwo stałe, a w nielicznych przypadkach na paliwo płynne i gazowe (olej opałowy i gaz propan - butan).

9.2. Transport drogowy i kolejowy.

9.2.1. Sieć drogowa

Gmina Kije położona jest w obszarze regionalnego korytarza transportowego łączącego Jędrzejów z Sandomierzem. Najbliższymi węzłami komunikacyjnymi są:

- Kielce (krajowy) - położony w odległości 30 km na północ,
- Jędrzejów (międzyregionalny) - zlokalizowany w odległości ok. 21km na zachód,
- Chmielnik (subregionalny) – 10km na wschód.

W granicach administracyjnych gminy Kije układ komunikacji drogowej tworzą drogi:

- krajowa,
- wojewódzka,
- powiatowe,
- gminne.

9.2.1.1. Droga krajowa

Przez gminę Kije przebiega droga krajowa nr 78 (granica państwa — Gliwice — Siewierz — Jędrzejów — Chmielnik), klasy technicznej GP 1x2 (odcinkami w niepełnych parametrach technicznych). Droga ta stanowi liczące się w skali kraju połączenie międzyregionalne. Dla gminy jest to najważniejsze połączenie komunikacyjne relacji wschód-zachód. Poza wyremontowanym odcinkiem droga jest w złym stanie technicznym i wymaga remontu.

Na terenie gminy droga biegnie głównie w terenie niezabudowanym, przebiegając w pobliżu budynków mieszkalnych we wsiach Lipnik i Żydów.

9.2.1.2. Droga wojewódzka

Przez gminę Kije przebiega droga wojewódzka nr 766 (droga krajowa nr 73 – Pińczów – droga wojewódzka nr 768) klasy technicznej G (w niepełnych parametrach technicznych). Jest to ważny korytarz komunikacyjny północ-południe, jednocześnie

droga ta stanowi połączenie gminy Kije ze stolicą województwa świętokrzyskiego Kielcami.

W granicach gminy droga przecina wiele obszarów zabudowanych. Na niektórych odcinkach istniejąca zabudowa znajduje się w zasięgu negatywnego oddziaływania drogi.

9.2.1.3. Drogi powiatowe

Przez obszar gminy Kije przebiega 14 dróg powiatowych, administrowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Pińczowie. Zestawienie poszczególnych dróg wraz z ich numerami znajduje się w tabeli poniżej.

Tabela 23. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Kije.

L.p.	Nr drogi	Klasa techniczna	Przebieg drogi	Długość km
1	0003T	Z	Piotrkowice – Grabowiec - Włoszczowice	2,786
2	0008T	Z	Włoszczowice – Gołuchów – Stawiany	7,022
3	0009T	L	Gołuchów – Żydówek – Sędziejowice – Śladków Duży	6,102
4	0010T	L	Zagórze – Wierzbica – Kije	5,067
5	0011T	L	Wierzbica – Górki – Wymysłów - Żydówek	5,300
6	0012T	Z	Czechów – Stawiany – Lipnik - Kije	7,750
7	0013T	Z	Gartatowice – Chwałowice – Chruścice – do drogi 0021T	2,600
8	0014T	L	Czechów – Janów - Gartatowice	3,672
9	0015T	L	Podłęże - Janów	1,100
10	0016T	L	Uwianowice - Górka	3,000
11	0143T	L	Borczyn - Rębów	2,700
12	0144T	L	Stawiany - Samostrzałów	2,500
13	0155T	L	Brzegi – Sobków - Włoszczowice	1,014
14	0157T	Z	Chomentów – Kliszów - Kije	6,136
			Razem	56,749

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Kije

Większość dróg powiatowych stanowią drogi utwardzone o nawierzchni bitumicznej lub tłuczniowej. Drogi o nawierzchni nieutwardzonych stanowią jedynie około 4% wszystkich dróg powiatowych w gminie.

9.2.1.4. Drogi publiczne gminne

Drogi gminne obsługują lokalne połączenia. Są to niekiedy jedyne możliwości dojazdu i wyjazdu z miejscowości. Przez obszar gminy Kije przebiega 25 dróg publicznych gminnych stanowiących uzupełnienie dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych. Zestawienie poszczególnych dróg wraz z ich numerami znajduje się w tabeli poniżej.

Tabela 24. Wykaz dróg publicznych gminnych na terenie gminy Kije.

L.p.	Nr ewidencyjny.	Sołectwo	Nazwa drogi (przebieg)	Nr drogi
1	G000001	Gołuchów	Holendry - Gołuchów	001095T
2	G000002	Umianowice	Umianowice - Skowronno	001096T
3	G000003	Kliszów, Hajdaszek	Kliszów - Hajdaszek	001097T
4	G000004	Kokot	Kokot - dr. kraj. Jędrzejów - Kije do dr. gminnej nr 153100	001098T
5	G000005	Stawiany, Samostrzałów	Stawiany - Samostrzałów	001099T
6	G000006	Umianowice	Umianowice - Podłęże	001100T
7	G000007	Włoszczowice, Wierzbica	Włoszczowice - Pysk - Wierzbica	001101T
8	G000008	Kliszów	Borczyn - Kliszów	001102T
9	G000009	Umianowice, Kliszów	Umianowice - Kliszów	001103T
10	G000010	Wymysłów	Siedliska - Wymysłów - Żydówek	001104T
11	G000011	Gartatowice	Gartatowice - Sędziejowice	001105T
12	G000012	Gołuchów	Gołuchów - Suliszów	001106T

13	G000013	Stawiany, Lipnik	Stawiany - Smugi - Lipnik	001107T
14	G000014	Rębów	Rębów - Stara Wieś	b.n.
15	G000015	Rębów	Rębów k. kaplicy	b.n.
16	G000016	Borczyn	Borczyn przez wieś	b.n.
17	G000017	Wierzbica	Wierzbica do łąk	b.n.
18	G000018	Wierzbica	Wierzbica Kolonia	b.n.
19	G000019	Włoszczowice	Włoszczowice do bloków	b.n.
20	G000020	Włoszczowice	Włoszczowice - Osiek	b.n.
21	G000021	Włoszczowice	Włoszczowice - Piaski	b.n.
22	G000022	Włoszczowice	Włoszczowice do sędziego	b.n.
23	G000023	Włoszczowice	Włoszczowice do kaplicy	b.n.
24	G000024	Gołuchów	Gołuchów do stawu	b.n.
25	G000025	Gołuchów	Gołuchów - Ferma	b.n.
26	G000026	Górki	Górki do zbiornika	b.n.
27	G000027	Kije	Kije przez wieś	b.n.
28	G000028	Wola Żydowska	Wola Żydowska przez wieś	b.n.
29	G000029	Wola Żydowska	Wola Żydowska do łąk	b.n.
30	G000030	Żydówek	Żydówek do wsi	b.n.
31	G000031	Żydówek	Żydów	b.n.
32	G000032	Żydówek, Samostrzałów	Żydówek - Oględówek	b.n.
33	G000033	Samostrzałów	Samostrzałów przez wieś	b.n.
34	G000034	Samostrzałów	Samostrzałów do łąk	b.n.
35	G000035	Gartatowice	Gartatowice do dworu	b.n.
36	G000036	Gartatowice	Gartatowice za szkołą	b.n.
37	G000037	Czechów	Czechów za osiedlem Kolejowym	b.n.

38	G000038	Czechów	Czechów za świetlicą	b.n.
39	G000039	Hajdaszek	Hajdaszek przy "CPN"	b.n.
40	G000040	Czechów	Umianowice - Górka	b.n.

źródło: Urząd Gminy Kije

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy Kije w 2008 r. łączna długość dróg publicznych gminnych wynosiła około 54 km, z czego dróg utwardzonych było około 15km, dróg gruntowych wzmocnionych około 27 km, natomiast dróg gruntowych naturalnych około 12 km.

Z powodu małych obciążeń ruchem dróg lokalnych nie występuje problem przepustowości, a raczej uciążliwości komunikacyjnych wynikających ze złego stanu technicznego

9.2.2. Komunikacja kolejowa.

Przez gminę Kije przebiegają trzy linie kolejowe:

- szerokotorowa (LHS) Hrubieszów – Huta Katowice,
- normalnotorowa Kielce – Włoszczowice – Busko Zdrój, Włoszczowice – Połaniec,
- wąskotorowa Jędrzejów – Bogoria.

9.2.2.1. Kolej szerokotorowa (LHS).

Na obszarze gminy funkcjonuje wybudowana w latach 80-tych nie zelektryfikowana tranzytowa linia kolejowa — szerokotorowa relacji Hrubieszów — Huta „Katowice” (LHS), która przeznaczona jest obecnie do przewozów towarowych. Mimo wielu starań prowadzących do uaktywnienia tej linii, pozostaje ona nadal mało wykorzystana.

9.2.2.2. Kolej normalnotorowa.

Linia Włoszczowice – Busko Zdrój (jednotorowa zelektryfikowana) ma charakter lokalny i jest wykorzystywana w niewielkim stopniu. Przewozy regionalne jednak nadal maleją, co nie służy poprawie rentowności użytkowania tej linii.

9.2.2.3. Kolej wąskotorowa.

Obecnie linia ta ma charakter jedynie turystyczny i jest czynna tylko we fragmencie swojego całego przebiegu. Część linii wymaga renowacji. Stanowi fragment Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej i wraz z infrastrukturą wpisany jest do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego.

10. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu.

10.1. Struktura przestrzenna gminy

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy charakteryzuje się zabudową jednorodzinną i zagrodową ukształtowaną historycznie w formie niewielkich jednostek osadniczych. Na obszarze gminy dominuje głównie funkcja mieszkaniowa.

W przestrzeni gminy można wyróżnić następujące obszary:

- dorzecze Nidy,
- kompleksy leśne,
- tereny zabudowane,
- tereny rolne.

Dotychczasowy układ miejscowości na terenie gminy wynika głównie z zaszczości historycznych sięgających nawet wczesnego średniowiecza. Powstające miejscowości miały charakter rolny.

Obecnie ważnym czynnikiem determinującym rozwój gminy jest rola miejscowości Kije. Znajduje się ona w centrum gminy na przecięciu wszystkich

istotnych szlaków komunikacyjnych, dodatkowo pełni rolę centrum administracyjnego.

Istotnym ograniczeniem rozwoju osadnictwa są znajdujące się w granicach administracyjnych gminy obszary chronione wraz z zakazami z nich wynikającymi oraz tereny zagrożone powodzią. Dodatkowe utrudnienia wynikają z przebiegu linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 400kV i 110kV wraz ze strefami ochronnymi.

10.2. Bilans terenów.

Bilans terenów o różnym sposobie użytkowania funkcjonalno – przestrzennego w gminie Kije przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25 Sposób użytkowania funkcjonalno - przestrzennego

L.p.	Sposób użytkowania	Powierzchnia ogółem (ha)	Udział procentowy poszczególnych gruntów w powierzchni ogółem (%)
1.	Użytki rolne	7266	72,57
2.	Grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione	1967	19,64
3.	Tereny komunikacyjne – drogi	275	2,75
4.	Tereny komunikacyjne – kolej	159	1,59
5.	Tereny mieszkaniowe	8	0,08
6.	Tereny przemysłowe	5	0,05
7.	Tereny rekreacyjne	5	0,05
8.	Użytki kopalne	3	0,03
9.	Inne tereny zabudowane	17	0,17
10.	Grunty pod wodami płynącymi	33	0,33

11.	Nieużytki i tereny różne	275	2,74
12.	Razem	10013	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, stan na 01.01.2009 r.

Największą powierzchnię obszaru gminy zajmują użytki rolne – łącznie 7266ha, co stanowi ok. 72,57% powierzchni ogółem. Znaczną część zajmują również tereny leśne, zadrzewione i zakrzewione, których powierzchnia wynosi łącznie 1967ha, czyli ok. 20%. Wszystkie tereny zabudowane i zurbanizowane zajmują jedynie 4,71% ogólnej powierzchni, co odpowiada 472ha. Natomiast nieużytki stanowią 2,62% powierzchni ogółem gminy. Pozostałe grunty stanowią niewielki odsetek powierzchni gminy.

10.3. Sytuacja planistyczna.

Na terenie gminy Kije obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, sporządzony na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym w związku z art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, uchwalony uchwałą nr XIV/123/04 Rady Gminy w Kijach z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kije.

W/w miejscowy plan został sporządzony dla całej gminy Kije w jej granicach administracyjnych.

10.4. Uzbrojenie terenu.

Obszar gminy Kije charakteryzuje się dostatecznym wyposażeniem w podstawową infrastrukturę techniczną (wodociąg, kanalizacja, energia elektroenergetyczna). Sieć elektroenergetyczna jest dobrze rozwinięta i zapewnia dobre warunki korzystania nawet przy rozproszony zabudowie. Sieć wodociągowa obejmuje swoim zasięgiem całą gminę. Ewentualne nowe tereny zabudowy będzie można zwodociągować poprzez rozbudowę istniejącej sieci.

Gmina Kije Rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego została zaliczona do aglomeracji ściekowej, dzięki czemu może pozyskiwać dodatkowe środki na budowę sieci kanalizacyjnej. Duża część gminy jest już skanalizowana. System kanalizacji sanitarnej uzupełniają przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz bezodpływowe zbiorniki na nieczystości ciekłe.

11. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.

W celu określenia uwarunkowań wynikających z potrzeb i możliwości rozwoju gminy Kije sporządzono analizę SWOT.

Silne strony

- Proekologiczny charakter inwestycyjny gminy,
- Realizacja Wieloletnich Planów Inwestycyjnych przyczyniająca się do znacznego uatrakcyjnienia infrastruktury komunalnej,
- Zasób dostępnych terenów do zagospodarowania i pozyskiwania inwestorów,
- Szlaki komunikacji drogowej i kolejowej przebiegające przez gminę,
- Korzystne walory turystyczno-krajobrazowe i występujące obszary chronionego krajobrazu,
- Mały stopień skażenia środowiska,
- Niewielka odległość ośrodka powiatowego (Pińczów) i wojewódzkiego (Kielce),
- Obszar nieskażony ekologicznie z możliwością produkcji żywności ekologicznej,
- Występujące złoża kopalin mineralnych: wapieni, margli, gipsów, iłów,
- Położenie na trasie uczęszczanej przez turystów,
- Lasy w otoczeniu gminy,
- Aktywnie działające stowarzyszenie,
- Centralnie położony obszar spełniający rolę publiczną (Kije),
- Stopień wyposażenia gminy w infrastrukturę techniczną (sieć wodociągowa i elektroenergetyczna).

Szanse

- Efekty realizacji projektów z funduszy unijnych oraz perspektywy pozyskiwania nowych środków pozabudżetowych celem rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.
- Poprawiający się poziom wykształcenia społeczności.

- Rozwój przedsiębiorczości opartej na nieuciążliwych ekologicznie, nowoczesnych technologiach.
- Zagospodarowanie złóż surowców mineralnych i uruchomienie przemysłowych zakładów przetwórczych.
- Wykorzystanie infrastruktury kolejowej i drogowej dla zagospodarowania terenów gminy.
- Restrukturyzacja obszarowa rodzinnych gospodarstw rolnych i przemiana struktur organizacyjnych w rolnictwie do wzorów stosowanych w UE.
- Reorientacja struktury upraw i hodowli oraz rozwijanie działalności nierolniczej na terenach wiejskich.
- Rozwój branży turystyczno – wypoczynkowej (z istotną rolą agroturystyki).
- Rozwój przedsiębiorstw prowadzących działalność nieuciążliwą dla środowiska.
- Poprawa jakości i dostępności informacji turystycznej.
- Deklarowane wsparcie przedsiębiorczości przez samorząd.
- Duże możliwości rozwoju sfery otoczenia biznesu.
- Współpraca międzygminna i regionalna w korelowaniu zasad polityk rozwojowych.
- Dalsza realizacja rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej.

Słabe strony

- Niedoinwestowana i słabo zagospodarowana infrastruktura: rekreacyjna, kulturalna i turystyczna gminy.
- Zły stan nawierzchni dróg wewnątrz gminnych,
- Pauperyzacja dochodowa społeczeństwa i postępujący niż demograficzny,
- Utrzymujące się bezrobocie,
- Niskie ceny produktów rolnych powodujące zubożenie wsi,
- Brak przedsiębiorstw przetwórstwa rolno – spożywczego,
- Nieskuteczność mechanizmów pozyskiwania inwestorów zewnętrznych,
- Słabe możliwości uzyskania zatrudnienia,
- Brak firm o znaczeniu ponadlokalnym,
- Niedostatki lokalnego kapitału inwestycyjnego.

Zagrożenia

- Migracja ludzi młodych i wykształconych,
- Utrzymujące się bezrobocie, zwłaszcza „ukryte” na terenach wiejskich,

- Powiększające się różnice w dochodach ludności,
- Silna konkurencja ze strony sąsiednich ośrodków,
- Małe zainteresowanie kapitału zewnętrznego regionem.

12. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.

Przez ład przestrzenny zgodnie z definicją zawartą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno – gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne.

Na tle powyższej definicji analiza stanu ładu przestrzennego na terenie gminy Kije uwzględnia następujące czynniki:

- strukturę przestrzenną,
- strukturę zainwestowania.

Strukturę przestrzenną kształtuje w głównej mierze jej położenie w dolinie Nidy, Niecki Połanieckiej i Pogórza Szydłowskiego. Dodatkowo na strukturę przestrzenną mają wpływ liczne obszary chronione ze względu na walory przyrodnicze. Położenie takie z jednej strony stanowi barierę rozwoju przestrzennego, a z drugiej kształtuje zróżnicowaną strukturę przyrodniczą sprzyjającą rozwojowi funkcji turystycznych i rekreacyjnych.

W przypadku struktury zainwestowania gminy Kije do najbardziej zainwestowanych terenów należą obszary położone wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 766, oraz w sąsiedztwie miejscowości Kije.

13. Uwarunkowania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Uwarunkowania dotyczące zagospodarowania terenu wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych na poziomie województwa i kraju określa między innymi Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, który zakłada:

- zagospodarowanie linii kolejowej szerokotorowej (LHS) drogą realizacji stacji transportu kombinowanego (kolej — droga), w tym obsługa przeładunku na styku szerokiego i normalnego toru w Gołuchowie,
- modernizacja (rozbudowa) drogi krajowej nr 78 do parametrów drogi ekspresowej (w I etapie do parametrów technicznych GP- w granicach gminy zakończony),
- przebudowa i modernizacja drogi wojewódzkiej nr 766 dla uzyskania jednorodnych ciągów w parametrach technicznych klasy G.

Spis tabel

Tabela 1 podział na sołectwa.	6
Tabela 2 Przydatność rolnicza gleb wg klas bonitacyjnych	12
Tabela 3 Częstotliwość występowania frontów atmosferycznych.	14
Tabela 4 Zestawienie średnich miesięcznych temperatur, w dziesięcioleciu 1990-1999 wykonane w oparciu o dane stacji meteorologicznej w Sukowie.	15
Tabela 5 Zestawienie częstotliwości występowania kierunków i prędkości wiatrów (%dni w roku).	16
Tabela 6 Wysokość opadów atmosferycznych (w mm) w wieloletniu 1990-99 w oparciu o dane stacji meteorologicznej w Sukowie.	17
Tabela 7 Zestawienie zachmurzenia i nasłonecznienia w rozbiciu na pory roku.	17
Tabela 8 średnie sumy godzin ze słońcem w miesiącu	18
Tabela 9 Wilgotność powietrza w gminie.	18
Tabela 10 Studium władania	36
Tabela 11 Sytuacja demograficzna gminy Kije, powiatu pińczowskiego oraz województwa świętokrzyskiego w 2000 r. oraz 2008 r.	43
Tabela 12 Ruch naturalny ludności w gminie Kije w latach 2000 - 2008	46
Tabela 13 Ruch migracyjny ludności w gminie Kije w latach 2000 – 2008.	47
Tabela 14 Zestawienie ruchu naturalnego oraz ruchu migracyjnego w gminie Kije w latach 2000 – 2008.	49
Tabela 15 Ludność wg ekonomicznych grup wieku w gminie Kije w latach 2000 – 2008.	51
Tabela 16 Sytuacja mieszkaniowa w gminie Kije w latach 2000 – 2008.	56
Tabela 17 Zasoby mieszkaniowe wg formy własności w 2007 r.	57
Tabela 18 Szkoły podstawowe w gminie Kije, lata 2000 i 2008.	58
Tabela 19 Szkoły podstawowe w gminie Kije.	58
Tabela 20 Gimnazja gminie Kije, lata 2000 i 2008.	59
Tabela 21 Ujęcia wody na terenie gminy Kije.	63
Tabela 22 Masa wytwarzanych i składowanych odpadów komunalnych (2003 r.) oraz wskaźnik składowania odpadów.	65
Tabela 23. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Kije.	70
Tabela 24. Wykaz dróg publicznych gminnych na terenie gminy Kije.	71
Tabela 25 Sposób użytkowania funkcjonalno - przestrzennego	75

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Gminy Kije.	7
Rysunek 2 Liczba mieszkańców gminie Kije w latach 2000-2008.	44
Rysunek 3 Gęstość zaludnienia w gminie Kije w latach 2000 -2008.	45
Rysunek 4. Współczynnik feminizacji w latach 2000 - 2008	46
Rysunek 5 Urodzenia, zgony oraz przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Kije w latach 2000 – 2008.	47
Rysunek 6 Zameldowania, wymeldowania i saldo migracji w gminie Kije w latach 2000 – 2008.	49
Rysunek 7 Przyrost naturalny, saldo migracji oraz rzeczywisty przyrost liczby mieszkańców w gminie Kije w latach 2000 – 2008	50
Rysunek 8 Struktura płci i wieku gminy Kije w 2008 r.	50
Rysunek 9 Ludność wg ekonomicznych grup wieku w gminie Kije w latach 2000 – 2008.	52
Rysunek 10 Wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Kije w latach 2000 – 2008.	53
Rysunek 11 Liczba bezrobotnych w gminie Kije w latach 2003 – 2008.	54
Rysunek 12 Stopa bezrobocia w gminie Kije w latach 2003 – 2008.	55
Rysunek 13 Liczba pracujących z podziałem na płeć w gminie Kije w latach 2003 – 2008.	55